

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»

**Фінансова звітність відповідно до Міжнародних стандартів
фінансової звітності та звіт незалежного аудитора**

31 грудня 2022 року

Зміст

Звіт незалежного аудитора

Фінансова звітність

Звіт про фінансовий стан	1
Звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід	2
Звіт про рух грошових коштів	3
Звіт про зміни капіталу	4

Примітки до фінансової звітності

1. Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК» та його діяльність	5
2. Умови, в яких працює Компанія	5
3. Основні принципи облікової політики	7
4. Суттєві бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики	17
5. Нові положення бухгалтерського обліку	18
6. Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами	20
7. Основні засоби	21
8. Товарно-матеріальні запаси	21
9. Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	22
10. Грошові кошти та їх еквіваленти	23
11. Акціонерний капітал та емісійний дохід	23
12. Позикові кошти	23
13. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	25
14. Дохід від реалізації	26
15. Види витрат	27
16. Інші операційні доходи та витрати	27
17. Витрати на знецінення матеріальних активів, що стосуються війни	28
18. Фінансові (доходи)/витрати	28
19. Податок на прибуток	28
20. Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики	30
21. Управління фінансовими ризиками	31
22. Визначення справедливої вартості	35
23. Управління капіталом	36
24. Події після закінчення звітного періоду	36

Звіт незалежного аудитора

Акціонеру Приватного акціонерного товариства «ЧУМАК»

Звіт про аудит фінансової звітності

Наша думка із застереженням

На нашу думку, за винятком впливу та можливого впливу питань, описаних у розділі нашого звіту «Основа для висловлення думки із застереженням», фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Приватного акціонерного товариства «ЧУМАК» (далі - Компанія) станом на 31 грудня 2022 року та фінансові результати та рух грошових коштів Компанії за рік, що закінчився на вказану дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) і відповідає, в усіх суттєвих аспектах, вимогам Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" щодо складання фінансової звітності.

Наша думка із застереженням відповідає нашому додатковому звіту для Аудиторського комітету від 2 жовтня 2023 року.

Предмет аудиту

Фінансова звітність Компанії включає:

- звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2022 року;
- звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про зміни капіталу за рік, що закінчився на вказану дату; та
- примітки до фінансової звітності, які включають опис основних принципів облікової політики та іншу пояснювальну інформацію.

Основа для висловлення думки із застереженням

Оцінка очікуваних кредитних збитків за гарантією щодо зобов'язання пов'язаної особи

Станом на 31 грудня 2022 року Компанія мала видану гарантію щодо зобов'язання пов'язаної особи в номінальній сумі 50 000 тисяч доларів, що є еквівалентом 1 828 430 тисяч гривень станом на 31 грудня 2022 та яка обліковується за нульовою вартістю у звіті про фінансовий стан (Примітка 20). У 2022 році відбулись події, що збільшили кредитний ризик цієї пов'язаної особи та надали право кредиторам вимагати негайного погашення гарантованого зобов'язання, через події дефолту, не пов'язані із несплатою, а, отже, кредитори можуть мати право вимагати від Компанії виконання виданої гарантії. Компанія не провела оцінку очікуваних кредитних збитків на звітну дату за наданою гарантією що суперечить вимогам МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» («МСФЗ 9»). За відсутності належної оцінки очікуваних кредитних збитків відповідно до вимог МСФЗ 9 ми не мали можливості отримати достатні та прийнятні аудиторські докази щодо балансової вартості гарантії щодо зобов'язання пов'язаної особи станом на 31 грудня 2022 року, відповідних витрат у складі звіту про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід за рік, що закінчився на вказану дату та відповідного ефекту на відстрочений податок на прибуток.

Припинення визнання зобов'язання, яке не було погашене, анульоване або термін дії якого закінчився

Як зазначено в Примітці 2, починаючи з лютого 2022 року виробничий завод Компанії знаходиться на окупованій території України, та контроль над ним був втрачений в червні 2022. Як додатково пояснюється в Примітці 2, протягом періоду окупації Компанія продовжувала отримувати різні платежі на свої українські банківські рахунки, які не мають документального зв'язку з відвантаженнями товарів та визнавала відповідне зобов'язання перед платниками. В той час як деякі пов'язані поставки запасів клієнтам могли бути здійснені заводом в окупації, будь-яке документальне підтвердження цьому відсутнє. Станом на кінець 2022 року, Компанія не отримувала претензій чи вимог оплати від контрагентів щодо цих зобов'язань, тому керівництво припинило визнання цієї кредиторської заборгованості, оскільки не очікує жодних претензій чи вимог оплати і у майбутньому. МСФЗ вимагає, щоб зобов'язання припиняло визнаватися у звіті про фінансовий стан тоді, коли воно погашене, тобто коли зобов'язання було виконано, анульовано або його термін дії закінчився, або зобов'язання щодо виконання за ним було виконане. За відсутності будь-яких документів, що підтверджують погашення або анулювання цих зобов'язань, а також того, що відповідно до українським законодавством строк позовної давності за ними ще не сплив, на нашу думку, визнання зобов'язання не має бути припинене. Таким чином, кредиторська заборгованість занижена, а інші операційні доходи завищені на 72 931 тисяч гривень, а також витрати з податку на прибуток завищені на 13 128 тисяч гривень та податкові активи занижені на таку ж суму.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Наша відповідальність відповідно до цих стандартів описана далі у розділі "Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності" нашого звіту.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як осново – для нашої думки із застереженням.

Незалежність

Ми є незалежними по відношенню до Компанії відповідно до Міжнародного кодексу етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичних вимог Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність", які стосуються нашого аудиту фінансової звітності в Україні. Ми виконали наші інші етичні обов'язки відповідно до цих вимог і Кодексу РМСЕБ.

Відповідно до всієї наявної у нас інформації, ми заявляємо, що ми не надавали неаудиторських послуг, які заборонені частиною 4 статті 6 Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність".

Ми не надавали послуг Компанії, крім послуг з обов'язкового аудиту, протягом періоду з 1 січня 2022 року до 31 грудня 2022 року.

Суттєва невизначеність, пов'язана з подальшою безперервною діяльністю

Ми звертаємо увагу на Примітку 4 у фінансовій звітності, в якій описано, що з 24 лютого 2022 року діяльність Компанії зазнала суттєвого впливу військових дій, включаючи втрату контролю над виробничими потужностями. Масштаби подальшого розвитку воєнних дій та терміни припинення цих подій, можливість Компанії продовжувати діяльність із достатнім рівнем норми прибутку на виробничих потужностях третіх сторін та розвиток перемовин з кредиторами зобов'язань у дефолті пов'язаних осіб гарантованих Компанією є невизначеними. Як зазначено у Примітці 4, ці події та умови разом з іншими питаннями, описаними у Примітці 2 та 4, свідчать про існування суттєвих невизначеностей, які можуть викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати подальшу безперервну діяльність. Наша думка не є модифікованою щодо цього питання.

Пояснювальний параграф - звітування у форматі iXBRL

Згідно із Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" фінансова звітність Компанії за МСФЗ має складатися в єдиному електронному форматі (iXBRL). Як описано в Примітці 3 у фінансовій звітності, на дату затвердження фінансової звітності управлінський персонал Компанії ще не склав фінансову звітність у форматі iXBRL через обставини, описані в Примітці 3, і планує скласти та подати фінансову звітність у форматі iXBRL тоді, коли це стане можливим. Наша думка не є модифікованою щодо цього питання.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту - це питання, які, на нашу професійну думку, мали найбільше значення для нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання були розглянуті у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні нашої думки із застереженням про цю звітність, і ми не висловлюємо окремої думки з цих питань. Крім питань, описаних у розділі «Основа для висловлення думки із застереженням» та питання, описаного у розділі "Суттєва невизначеність, пов'язана з подальшою безперервною діяльністю", ми визначили питання, які описані нижче, ключовими питаннями аудиту, про які слід повідомити у нашому звіті.

Ключове питання аудиту

Які аудиторські процедури були виконані стосовно ключового питання аудиту

Відшкодування відстроченого податкового активу

Станом на 31 грудня 2022 року Компанія має 153 393 тисячі гривень відстрочених податкових активів, визнаних у звіті про фінансовий стан, що більшістю виникли на тимчасових податкових різницях, які підлягають вирахуванню, від знецінення основних засобів та запасів на неконтрольованій території.

Ми зосередилися на цій сфері через важливість відстроченого податкового активу для фінансового стану Компанії та тому, що він вимагає застосування суттєвих суджень керівництва щодо наявності майбутніх оподатковуваних прибутків для його використання. Додаткові відомості про застосовані суттєві судження розкриваються в Примітці 4.

У ході наших аудиторських процедур ми виконали наступне:

- перевірили правильність розрахунку тимчасових податкових різниць, що підлягають вирахуванню;
- обговорили з нашими фахівцями з податків, що списання основних засобів та запасів можна буде використати як вирахування з оподаткованого прибутку, якщо буде проведено інвентаризацію або іншим чином отримано документальне підтвердження того, що ці активи пошкоджені або відсутні;
- підтвердили, що поточна діяльність Компанії є прибутковою з точки зору податків, а прогноз керівництва вказує на те, що вона, як очікується, продовжить бути прибутковою в осяжному майбутньому;
- оцінили достатність і точність відповідного розкриття в фінансовій звітності.
- перевірили, що Податковий кодекс України не має обмежень щодо періоду, коли податкові збитки можуть бути використані Компанією;

Облік і класифікація доходів та збитків від війни

Як зазначено в Примітці 2, повномасштабне військове вторгнення, яке почалося 24 лютого 2022 року, призвело до тимчасової окупації частини територій України, включно з тими, де розташовані виробничі потужності Компанії. Керівництво визначило, що з 1 червня 2022 року Компанія тимчасово втратила контроль над розташованими там активами.

У результаті вищезазначеного, на початку військового вторгнення керівництво виявило індикатори знецінення своїх основних засобів та запасів на окупованих територіях та повністю знецінило їх у бухгалтерському обліку, відобразивши збиток від знецінення в сумі 462 224 тисяч гривень та 424 214 тисяч гривень відповідно окремим рядком у звіті про прибуток чи збиток нижче валового прибутку. У той же час витрати на оплату праці, що виплачувалися Компанією виробничим працівникам до моменту втрати контролю, продовжували відноситися до собівартості реалізованої продукції.

Ми зосередилися на відповідності презентації та повноті знецінення матеріальних активів, в результаті війни, оскільки це має значний вплив на фінансову звітність. Це також впливає на класифікацію та місце представлення інформації у звіті про прибуток чи збиток, оскільки вимоги, включені в МСФЗ, є обмеженими і, отже, можуть по-різному трактуватися учасниками ринку. Додаткові відомості про наслідки війни розкриваються в Примітках 2, 4 і 17.

У ході наших аудиторських процедур ми виконали наступне:

- для цілей перевірки повноти знецінення активів, відображених у обліку як втрачених на непідконтрольній території, ми провели інвентаризацію основних засобів, які залишилися знеціненими на балансі станом на 31 грудня 2022 року, а також перевірили наявність запасів шляхом проведення інвентаризації та/або надсилання листів-підтверджень, якщо вони перебували на відповідальному зберіганні у третіх сторін;
- ми оцінили вимоги МСФЗ 5, щоб переконатися, що вони не застосовні до втрати виробничої діяльності Компанії;
- щоб переконатися, що знецінення не пов'язане зі звичайною втратою вартості активів або амортизацією, для яких була б прийнятна класифікація в собівартості реалізованої продукції, ми переконалися, що до початку війни не було подій, які могли б призвести до знецінення;
- ми також врахували, що такий суттєвий вплив надзвичайної події, як війна, потребує окремого рядка у звіті про прибуток чи збиток, і переконалися, що в МСФЗ немає прямих вимог щодо класифікації та місця представлення таких витрат - вище валового прибутку або нижче лінії операційного прибутку;
- ми переглянули фінансову звітність інших компаній, щоб переконатися, що представлення, яке застосовується Компанією, не є незвичайним та використовується іншими учасниками ринку;
- ми перевірили доцільність класифікації витрат на оплату праці своїм виробничим працівникам як витрат при простою у собівартості реалізованої продукції, а не як окремий рядок зі збитками, спричиненими війною;
- ми оцінили достатність, прозорість і точність відповідного розкриття у фінансовій звітності

Інша інформація, включаючи звіт про управління

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація включає звіт про управління (але не включає фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо цієї фінансової звітності), який ми отримали до дати випуску цього звіту аудитора, та Річну інформацію емітента цінних паперів, що, як очікується, буде надана нам після цієї дати..

Наша думка із застереженням щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію, включаючи звіт про управління.

У зв'язку з проведенням нами аудиту фінансової звітності наш обов'язок полягає в ознайомленні із іншою інформацією та у розгляді питання про те, чи наявні суттєві невідповідності між іншою

інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, одержаними в ході аудиту, та чи не містить інша інформація інших можливих суттєвих викривлень.

На нашу думку, за результатами проведеної нами роботи у ході аудиту фінансова інформація, наведена в звіті про управління за фінансовий рік, за який підготовлена фінансова звітність, відповідає фінансовій звітності.

Крім того, виходячи з нашого знання та розуміння суб'єкта господарювання та його середовища, отриманих у ході аудиту, ми зобов'язані повідомляти про факт виявлення суттєвих викривлень у звіті про управління та іншій інформації, які ми отримали до дати цього аудиторського звіту. Ми не маємо що повідомити у цьому зв'язку, окрім впливу питань, описаних у розділі «Основа для висловлення думки із застереженням» нашого звіту, на розкриття інформації у звіті про управління.

Якщо при ознайомленні з Річною інформацією емітента цінних паперів ми дійдемо висновку, що в ньому міститься суттєве викривлення, ми зобов'язані довести це до відома Аудиторського комітету.

Відповідальність управлінського персоналу за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності, а також за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність, за розкриття у відповідних випадках відомостей, що стосуються безперервної діяльності, та за складання звітності на основі припущення про подальшу безперервну діяльність, крім випадків, коли управлінський персонал має намір ліквідувати Компанію або припинити її діяльність, або коли в нього відсутня жодна реальна альтернатива, крім ліквідації або припинення діяльності.

Особи, відповідальні за корпоративне управління, несуть відповідальність за нагляд за процесом підготовки фінансової звітності Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Наша мета полягає в отриманні обґрунтованої впевненості у тому, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки, та у випуску аудиторського звіту, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, але не є гарантією того, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявляє суттєві викривлення за їх наявності. Викривлення можуть виникати внаслідок шахрайства або помилки і вважаються суттєвими, якщо можна обґрунтовано очікувати, що окремо чи в сукупності вони вплинуть на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї фінансової звітності.

У ході аудиту, що проводиться відповідно до МСА, ми застосовуємо професійне судження та зберігаємо професійний скептицизм протягом всього аудиту. Крім того, ми виконуємо наступне:

- виявляємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки; розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики; отримуємо аудиторські докази, які є належними та достатніми і надають підстави для висловлення нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті шахрайства є вищим, ніж ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті помилки, оскільки шахрайські дії можуть включати змову, підробку, навмисний пропуск, викривлене подання інформації та дії в обхід системи внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння системи внутрішнього контролю, що стосується аудиту, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Компанії;

- оцінюємо належний характер застосованої облікової політики та обґрунтованість бухгалтерських оцінок і відповідного розкриття інформації, підготовленої управлінським персоналом;
- робимо висновок про правомірність застосування управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності та на основі отриманих аудиторських доказів - висновок про наявність суттєвої невизначеності у зв'язку з подіями або умовами, які можуть викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми дійшли висновку про наявність суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу у нашому аудиторському звіті до відповідного розкриття інформації у фінансовій звітності або, якщо таке розкриття є неналежним, модифікувати нашу думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Проте майбутні події або умови можуть призвести до того, що Компанія втратить здатність продовжувати свою діяльність на безперервній основі;
- проводимо оцінку подання фінансової звітності в цілому, її структури та змісту, включаючи розкриття інформації, а також того, чи розкриває фінансова звітність операції та події, покладені в її основу, так, щоб було забезпечено їхнє достовірне подання.

Ми здійснюємо інформаційну взаємодію з особами, відповідальними за корпоративне управління повідомляючи їм, серед іншого, про запланований обсяг та строки аудиту, а також про суттєві зауваження за результатами аудиту, у тому числі про значні недоліки системи внутрішнього контролю, які ми виявляємо у ході аудиту.

Крім того, ми надаємо особам, відповідальним за корпоративне управління заяву про те, що ми дотримались усіх відповідних етичних вимог до незалежності, та поінформували цих осіб про всі взаємовідносини та інші питання, які можна обґрунтовано вважати такими, що мають вплив на незалежність аудитора, і, якщо потрібно, - про заходи, вжиті для усунення загроз, або застосовані застережні заходи.

Із тих питань, про які ми повідомили особам, відповідальним за корпоративне управління, ми визначаємо питання, які були найбільш значущими для аудиту фінансової звітності за поточний період і, відповідно, є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання у нашому аудиторському звіті, крім випадків, коли оприлюднення інформації про ці питання заборонене законом чи нормативними актами, або коли у надзвичайно рідкісних випадках ми доходимо висновку про те, що інформація про будь-яке питання не повинна бути повідомлена у нашому звіті, оскільки можливо обґрунтовано передбачити, що негативні наслідки повідомлення такої інформації перевищать суспільно значиму користь від її повідомлення.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Додаткова інформація, що подається відповідно до Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку №555 від 22 липня 2021 року

Аудит фінансової звітності Приватного акціонерного товариства «Чумак» було проведено відповідно до Договору про надання послуг з обов'язкового аудиту від 22 грудня 2022 року в період з 25 грудня 2022 року до дати цього звіту. Компанія є підприємством, що становить суспільний інтерес, відповідно до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність". Компанія не є контролером або учасником небанківської фінансової групи.

Інформація про кінцевого бенефіціарного власника та структуру власності

На нашу думку, інформація, розкрита у Примітці 1 у фінансовій звітності, відповідає інформації про кінцевого бенефіціарного власника та структуру власності Компанії, розкритій в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Інформація про материнські та дочірні компанії Компанії

Безпосередньою материнською компанією Компанії є Crestone Investments Limited (Кіпр), а кінцевою материнською компанією є Delmar PTE.Ltd (Сингапур). У Компанії немає дочірніх компаній.

Звітування щодо звіту про управління

Як зазначено в розділі "Інша інформація, включаючи звіт про управління" нашого аудиторського звіту, за результатами проведеної нами роботи у ході аудиту, на нашу думку, інформація, наведена в звіті про управління за фінансовий рік, за який підготовлена фінансова звітність, відповідає фінансовій звітності, і ми не маємо нічого повідомити щодо виявлення суттєвих викривлень за винятком питань, відображених у розділі нашого звіту "Основа для висловлення думки із застереженням".

Підсумки перевірки ревізійної комісії

Відповідно до Статуту Компанії, ревізійна комісія відсутня.

Призначення аудитора

Ми вперше були призначені аудиторами Компанії, як підприємства, що становить суспільний інтерес, для обов'язкового аудиту рішенням акціонера від 21 серпня 2019 року. Наше призначення поновлювалося щороку рішенням акціонера протягом загального періоду безперервного призначення аудиторами, який складає 4 років.

Ключовий партнер з аудиту, відповідальний за завдання з аудиту, за результатами якого випущено цей звіт незалежного аудитора, Вихованець Максим Володимирович.

ТОВ АФ "ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)"

Вихованець Максим Володимирович

Ідентифікаційний код 21603903

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 0152

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 101814

ТОВ АФ "ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)"

м. Київ, Україна

2 жовтня 2023 року

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Звіт про фінансовий стан
 Усі суми наведені у тисячах гривень

	Прим.	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
АКТИВИ			
Непоточні активи			
Основні засоби	7	13 569	499 363
Нематеріальні активи		22 257	27 635
Відстрочені податкові активи	19	153 393	-
Всього непоточних активів		189 219	526 998
Поточні активи			
Товарно-матеріальні запаси	8	72 203	437 145
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	9	215 851	548 193
Грошові кошти та їх еквіваленти	10	14 899	53 221
Всього поточних активів		302 953	1 038 559
ВСЬОГО АКТИВІВ		492 172	1 565 557
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	11	713 481	713 481
Емісійний дохід	11	61 854	61 854
Накопичений збиток		(1 092 711)	(327 895)
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		(317 376)	447 440
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Непоточні зобов'язання			
Зобов'язання з оренди	12	12 264	15 413
Відстрочені податкові зобов'язання		-	14 290
Всього непоточних зобов'язань		12 264	29 703
Поточні зобов'язання			
Позикові кошти	12	534 715	816 200
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	13	257 555	251 850
Зобов'язаність із виплат працівникам		5 014	20 364
Всього поточних зобов'язань		797 284	1 088 414
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		809 548	1 118 117
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		492 172	1 565 557

Затверджено до випуску та підписано від імені Прааління 02 жовтня 2023 року.

Андрій Левчук
 Генеральний директор

Наталя Жданова
 В.о. Головного бухгалтера

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід
 Усі суми наведені у тисячах гривень

	Прим.	2022 рік	2021 рік
Дохід від реалізації	14	573 252	2 287 984
Собівартість реалізованої продукції	15	(456 815)	(1 783 149)
Валовий прибуток		116 437	504 835
Загальні та адміністративні витрати	15	(50 635)	(74 669)
Витрати на реалізацію та маркетинг	15	(96 932)	(312 224)
Інші операційні витрати	16	(58 027)	(44 361)
Інші операційні доходи	16	94 972	9 881
Витрати на знецінення матеріальних активів, що стосуються війни	17	(886 438)	-
(Збиток)/прибуток від основної діяльності		(880 623)	83 462
Курсові різниці, чиста сума		(16 763)	2 818
Фінансові доходи	18	267	47
Фінансові витрати	18	(34 927)	(31 644)
Прибуток до оподаткування		(932 046)	54 683
Дохід/(витрати) з податку на прибуток	19	167 683	(10 696)
Чистий (збиток)/прибуток за рік		(764 363)	43 987
Всього сукупного (збитку)/доходу за рік		(764 363)	43 987

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Звіт про рух грошових коштів
 Усі суми наведені у тисячах гривень

	Прим.	2022 рік	2021 рік
Грошові потоки від операційної діяльності			
Прибуток до оподаткування		(932 046)	54 683
Коригування на:			
Курсові різниці, чиста сума		16 763	(2 818)
Фінансові витрати	18	34 927	31 644
Амортизацію основних засобів	15,16	13 441	66 416
Знецінення основних засобів	17	462 224	-
Втрати від псування майна	16	1 979	8 517
Знецінення запасів	17	424 214	-
Списаний невідшкодовуваний ПДВ	16	(338)	5 853
Знецінення / (сторнування знецінення) дебіторської заборгованості за основною діяльністю, іншої дебіторської заборгованості та передоплат	16	43 723	1 802
Амортизацію нематеріальних активів	15, 16	6 450	5 928
Фінансові доходи	18	(267)	(47)
Надлишки запасів, виявлені у ході інвентаризації	16	(870)	(3 513)
Прибутки мінус збитки від вибуття основних засобів	16	(886)	(1 706)
Прибутки мінус збитки від реалізації інших ТМЦ	16	(4 507)	(356)
Доходи від списання кредиторської заборгованості	16	(4 988)	(1 977)
Інші негрошові операційні витрати/(доходи)		11 831	20 119
Грошові потоки від операційної діяльності до змін оборотного капіталу		71 650	184 545
Зміни:			
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість		297 460	(152 502)
Товарно-матеріальні запаси		(55 571)	(79 980)
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість		(13 593)	6 321
Зміни оборотного капіталу		228 296	(226 161)
Процентні доходи отримані	18	267	47
Проценти сплачені		(29 757)	(26 477)
Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності / (використані в операційній діяльності)		270 456	(68 046)
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Придбання основних засобів		(763)	(96 875)
Придбання нематеріальних активів		(1 072)	(4 935)
Надходження від вибуття основних засобів		886	1 706
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності		(949)	(100 104)
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Погашення позикових коштів		(3 053 530)	(2 553 686)
Надходження позикових коштів		2 745 701	2 710 451
Чисті грошові кошти, отримані від фінансової діяльності / (використані у фінансовій діяльності)		(307 829)	156 765
Чисте (зменшення) / збільшення грошових коштів та їх еквівалентів		(38 322)	(11 385)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	10	53 221	65 396
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти		-	(790)
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	10	14 899	53 221

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК»
Звіт про зміни капіталу
 Усі суми наведені у тисячах гривень

	Акціонерний капітал	Емісійний дохід	Накопичений збиток	Всього капіталу
Залишок на 31 грудня 2020 р.	713 481	61 854	(368 463)	406 872
Сукупний дохід				
Прибуток за рік	-	-	43 987	43 987
Всього сукупного доходу	-	-	43 987	43 987
Інші зміни	-	-	(3 419)	(3 419)
Залишок на 31 грудня 2021 р.	713 481	61 854	(327 895)	447 440
Сукупний дохід				
Прибуток за рік	-	-	(764 363)	(764 363)
Всього сукупного доходу	-	-	(764 363)	(764 363)
Інші зміни	-	-	(453)	(453)
Залишок на 31 грудня 2022 р.	713 481	61 854	(1 092 711)	(317 376)

1. Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК» та його діяльність

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК» було спочатку зареєстроване Каховською районною державною адміністрацією під назвою «South Food Inc.» Як закрите акціонерне українсько-шведське товариство з іноземними інвестиціями у травні 1996 року. 14 квітня 2000 року «South Food Inc.» було перейменовано у ЗАТ «Чумак». 2 березня 2011 року організаційно-правову форму ЗАТ «Чумак» було змінено із закритого акціонерного товариства на приватне акціонерне товариство відповідно до нового введеного в дію законодавства України. Станом на 31 грудня 2022 року Компанія повністю контролюється Delmar Pte. Ltd, що зареєстрована у Республіці Сінгапур. Жодна з чотирьох юридичних осіб, які мають долю володіння у Delmar Pte. Ltd не має вирішального контролюючого впливу на Delmar Pte. Ltd.

Компанія є частиною групи Delmar, що асоційована з Wilmar International Limited, яка займається віджимом олійних культур, переробкою та збутом харчових олій, а також виробництвом спеціальних жирів, продажем рису та зерна.

Основна діяльність Компанії – це переробка, виробництво та реалізація томатної пасти, кетчупів, майонезу, макаронів, соусів та соків. Виробничі потужності Компанії розташовані у Каховці Херсонської області України. Продукція Компанії реалізується на внутрішньому ринку України та експортується.

Станом на 31 грудня 2022 року чисельність персоналу Компанії становила 754 осіб, а середня чисельність персоналу Компанії протягом 2022 року становила 543 особу (на 31 грудня 2021 року 1 089 осіб).

2. Умови, в яких працює Компанія

Економіка України. Економіка України демонструє ознаки, притаманні країнам, економіка яких розвивається, і її подальший розвиток зазнає значного впливу податково-бюджетної та грошово-кредитної політики, яку реалізує уряд, а також юридичних, регуляторних і політичних тенденцій, які швидко змінюються.

24 лютого 2022 року російські збройні сили розпочали повномасштабне вторгнення в Україну, яке вплинуло на всі сфери життя громадян та економіку України. На початку війни території Київської, Чернігівської, Сумської, Харківської та частини Херсонської областей були окуповані, проте в подальшому були звільнені. Станом на 31 грудня 2022 року Крим і основні території Донецької, Луганської, Херсонської та Запорізької областей продовжують знаходитися під окупацією і є зоною активних бойових дій. Додаткову інформацію про вплив війни на активи та діяльність Компанії наведено у Примітці 4.

Український бізнес, розташований за межами основних зон воєнних дій, почав демонструвати ознаки відновлення з квітня 2022 року. Починаючи з жовтня 2022 року, Росія розпочала атаки на енергетичну інфраструктуру по всій території України, використовуючи ракети та ударні БПЛА, що спричинило її руйнування та відсутність електропостачання, а також призвело до планових і аварійних відключень електроенергії як для домогосподарств, так і для підприємств. Внаслідок усіх цих подій ВВП в Україні скоротився на близько 30,4% в 2022 році (у 2021 році – зростання на 3%) за даними звіту, опублікованого Міністерством економіки України. Ситуація залишається напруженою і впливає не тільки на українську, але й також на світову економіку, а її подальший вплив і тривалість складно спрогнозувати та оцінити.

Національний банк України (НБУ) проводить процентну політику, що відповідає цільовим показникам інфляції. У 2022 році темп інфляції в Україні знаходився на рівні 26,6% (у 2021 році – на рівні 10,0%) відповідно до статистичних даних, оприлюднених Державною службою статистики України. Зростання темпу інфляції у 2022 році змусило НБУ розпочати реалізацію жорсткішої кредитно-грошової політики та поступово підвищити його облікову ставку з 10% з 20 січня 2022 року до 25% з 3 червня 2022 року. Починаючи з 2023 року інфляція в Україні почала знижуватися і з 14 вересня 2023 року становить 20%.

З метою забезпечення надійного та стабільного функціонування фінансової системи країни обмінний курс гривні станом на 24 лютого 2022 року був зафіксований на валютному ринку на рівні 29,25 гривні за 1 долар США (порівняно з 27,28 гривні за 1 долар США станом на 31 грудня 2021 року). Починаючи з 21 липня 2022 року, обмінний курс гривні був скоригований до 36,57 гривні за 1 долар США і залишався зафіксованим на цьому рівні до дати підписання цієї фінансової звітності.

2. Умови, в яких працює Компанія (продовження)

З метою стримання зростання цін в Україні та контролю інфляції НБУ був змушений не лише зафіксувати обмінний курс долара США, але й також запровадити низку адміністративних обмежень, зокрема в частині операцій з іноземною валютою та руху капіталу, включаючи обмеження на виплату процентів і дивідендів в іноземній валюті закордон. Починаючи з червня 2023 року НБУ пом'якшив деякі валютні обмеження, у тому числі дозволив перераховувати кошти за кордон для обслуговування та погашення зовнішніх кредитів та позик, отриманих після 20 червня 2023 року (за умови одночасного виконання низки вимог), а також раніше наданих через міжнародні фінансові організації або під заставу іноземного експортно-кредитного агентства / іноземної держави. Усі ці обмеження є причиною того, що гривня не є вільно конвертованою валютою по відношенню до твердих валют.

Доходність до погашення за єврооблігаціями України зросла до 63,4% (за інструментами з 5-річним строком погашення станом на 31 грудня 2022 року) з 8,9% станом на 31 грудня 2021 року. Водночас українські ОВДП у гривні (з 5-річним строком погашення) торгувалися з доходністю 22% станом на 31 грудня 2022 року. У серпні 2022 року кредитори України погодили дворічний мораторій на виплати за її всіма єврооблігаціями, що дозволяє відкласти передбачене графіком погашення близько 6 мільярдів доларів США. Міжнародні валютні резерви, які станом на 31 грудня 2021 року були на найвищому рівні з 2011 року, почали поступово використовувати, починаючи з січня 2022 року. Проте в результаті надходження міжнародної допомоги валютні резерви станом на 31 грудня 2022 року перевищили довоєнний рівень. З початку війни бюджет України зазнає значного дефіциту, який фінансувався за рахунок національних і міжнародних запозичень і грантів. Від початку повномасштабного російського вторгнення і до 31 грудня 2022 року загальний обсяг коштів, отриманих Україною від міжнародних партнерів, склав 31,2 мільярда доларів США (1 046 мільярдів гривень), з яких 45% було надано у формі грантів. Міжнародна підтримка є надзвичайно важливою для здатності України продовжувати боротьбу проти агресії, фінансування бюджетного дефіциту та регулярне погашення боргових зобов'язань

Війна між Росією та Україною. З огляду на динамічний характер ситуації та непрогнозованість ходу війни, для оцінки економічного спаду, скоріше за все, знадобиться певний час. Наразі уряд встановив пріоритетність видатків на оборону та соціальну сферу і продовжував виконувати свої зобов'язання з погашення зовнішнього боргу. Компанії продовжують працювати тією мірою, якою це можливо в умовах війни, та сплачувати податки, а фінансова система, як і раніше, забезпечує грошові потоки.

Протягом березня-квітня 2022 року активні воєнні дії точилися в напрямку великих міст України, включаючи Харків, Чернігів, Суми, Київ, Херсон, Запоріжжя, Маріуполь, Сєвєродонецьк та інші міста, а також постійні ракетні обстріли завдавалися по різних містах України, у тому числі Західної України. Десятки тисяч цивільних і військових уже загинули або отримали поранення, а велике число об'єктів воєнної та цивільної інфраструктури було зруйновано, зокрема, аеропорти, воєнні бази, житлові будинки, лікарні, школи, складські та виробничі об'єкти тощо. Роботу всіх портів на Чорному й Азовському морях було тимчасово призупинено, авіаперевезення були призупинені до початку повномасштабного вторгнення, значну кількість транспортних шляхів у північних, південних і східних регіонах пошкоджено, тому залізничні перевезення залишаються головним способом транспортування в середині країни. В ході бойових дій українським військовим вдалося звільнити частину раніше захоплених територій від окупаційних військ країни-агресора, а саме Київську, Чернігівську та Сумську області. А також було деокуповано значну частину Харківської та Херсонської областей. У свою чергу, ворог активно передислоковує свої війська на схід та південний схід України, де наразі тривають найзапекліші бої, а українська контрнаступна кампанія має певний успіх.

З початком війни, м. Каховка (Херсонська область), де розташовані виробничі потужності Компанії, опинилося під окупацією. При окупації території активи Компанії не були пошкоджені. Після цього Компанія припинила виробництво на своєму заводі в Каховці і могла тільки реалізовувати готову продукцію зі своїх складів. Це було визначено індикатором знецінення, та було нараховане відповідне повне знецінення на основні засоби (Примітка 7) та товарно-матеріальні запаси (Примітка 8), що знаходилися на окупованій території.

Станом на 1 червня 2022 через втручання російських військових в операційну діяльність виробничих потужностей Компанії в м. Каховка керівництво визначило, що Компанія тимчасово втратила контроль над активами та діяльністю виробничих потужностей. Після цього Компанія призупинила трудові відносини з працівниками, що залишилися на окупованих територіях. Станом на дату цієї звітності контроль над виробничими потужностями не був відновлений.

2. Умови, в яких працює Компанія (продовження)

Головним пріоритетом Компанії була та є безпека та захист працівників та їхніх родин. Бізнес-процеси Компанії були реорганізовані з урахуванням існуючих викликів, щоб забезпечити безперервність своєї операційної діяльності. Ключовий персонал та вище керівництво Компанії продовжують роботу.

Керівництво Компанії переорієнтувалося на виробництво продукції на виробничих потужностях третіх сторін – Компанія виробляє та реалізує продукцію під брендом «Чумак» в торгових мережах України та дистриб'юторам, зокрема макаронні вироби, майонези, соуси кондimenti, томатну пасту на виробничих потужностях як українських виробників, що знаходяться на безпечних територіях та не зазнали впливу воєнного вторгнення, так і на потужностях іноземних виробників. Станом на дату цієї фінансової звітності Компанія успішно співпрацює з турецьким виробником макаронних виробів та планує розширити асортимент продукції, що виробляється на його виробничих потужностях. До кінця липня 2023 року середній обсяг реалізації продукції за місяць, що була вироблена на потужностях третіх сторін становить приблизно 170% від середнього обсягу реалізації за співставний період 2022 року (без врахування експорту). Поточні операції генерують позитивні грошові потоки та оподатковуваний прибуток, що дозволяє перекривати накопичені податкові збитки та підтримує відшкодування суттєвого відстроченого податкового активу, що виник на нарахованому знеціненні основних засобів та запасів (Примітка 17 та 19).

Подальше економічне зростання залежить від подолання воєнної агресії Росії проти України та від успіху Уряду України у реалізації нових реформ і стратегії відбудови після припинення вторгнення, а також від співпраці з міжнародними фондами. Наслідки поточної політичної та економічної невизначеності, спричинені воєнним вторгненням Росії на територію України в лютому 2022 року, передбачити вкрай складно, і вони мають суттєвий вплив на економіку України та бізнес Компанії.

Компанія продовжує провадити свою діяльність у цих обставинах. Докладнішу інформацію про вплив воєнного вторгнення на діяльність Компанії та можливість продовжувати безперервну діяльність наведено у Примітці 4 до цієї фінансової звітності.

3. Основні принципи облікової політики

Відповідність вимогам складання звітності. Ця фінансова звітність підготовлена у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), випущених Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО).

Основа підготовки. Фінансова звітність Компанії за 2022 фінансовий рік підготовлена відповідно до принципу історичної вартості, якщо не зазначено інше. При виборі та застосуванні облікової політики керівництво дотримувалося принципів МСФЗ.

Під час підготовки цієї фінансової звітності керівництво використало усі наявні у нього станом на дату випуску цієї фінансової звітності дані про стандарти та інтерпретації, а також принципи облікової політики. Нижче описані основні принципи облікової політики, що використовувалися під час підготовки цієї фінансової звітності. Ці принципи облікової політики застосовувались послідовно відносно всіх періодів, представлених у звітності, якщо не зазначено інше, див Примітку 5.

Безперервність діяльності. Керівництво Компанії підготувало цю фінансову звітність відповідно до принципу подальшої безперервності діяльності. В Примітці 4 викладена інформація про фактори, пов'язані із спроможністю Компанії продовжувати свою безперервну діяльність.

Складання звітності в електронному форматі (iXBRL). Відповідно до пункту 5 статті 12 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» всі підприємства, які зобов'язані складати фінансову звітність за МСФЗ, складають і подають фінансову звітність на основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ в єдиному електронному форматі (iXBRL). Станом на дату випуску цієї фінансової звітності таксономію UA XBRL МСФЗ 2022 року ще не опубліковано, і Національна комісія з цінних паперів і фондового ринку України ще не ініціювала процес подання фінансової звітності за 2022 рік в єдиному електронному форматі. Керівництво Компанії планує підготувати пакет звітності у форматі iXBRL та подати його протягом 2023 року.

Основні бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики. Підготовка фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає від керівництва професійних суджень, облікових оцінок та припущень, що впливають на застосування принципів облікової політики та на суми активів і зобов'язань, доходів і витрат, які показані у фінансовій звітності.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Облікові оцінки та пов'язані з ними припущення базуються на попередньому досвіді та різноманітних інших факторах, які за існуючих обставин вважаються обґрунтованими і за результатами яких формуються судження щодо балансової вартості активів і зобов'язань, інформація про яку недоступна з інших джерел.

Хоча ці оцінки базуються на наявній у керівництва інформації про поточні події та заходи, фактичні результати можуть зрештою відрізнятись від цих оцінок.

Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення й оцінки мають велике значення для підготовки фінансової звітності відповідно до МСФЗ, описані у Примітці 4.

Функціональна валюта і валюта представлення. Статті, представлені у фінансовій звітності Компанії, оцінені з використанням валюти первинного економічного середовища, в якому працює Компанія (функціональної валюти). Ця фінансова звітність представлена в українській гривні, яка є валютою представлення Компанії.

Операції в іноземній валюті перераховуються у функціональну валюту із використанням курсів обміну на дати операцій або оцінки, коли статті переоцінюються. Прибутки і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті розрахунків по таких операціях і перерахунку деномінованих в іноземних валютах монетарних активів і зобов'язань за курсами обміну станом на кінець року, відображаються у складі прибутку чи збитку.

Основні курси обміну, що застосовувались для перерахунку залишків у доларах США, були такими:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
1 долар		
США	36,5686 гривень	27,2782 гривень

Основні засоби. Основні засоби обліковуються за первісною вартістю, як описано нижче, за вирахуванням накопиченого зносу та резерву під знецінення, якщо необхідно. Основними засобами визнаються активи із строком використання більше 1 року та вартістю понад 6 000 гривень, з 1 червня 2020 року понад 20 000 гривень. До складу основних засобів включаються об'єкти незавершеного будівництва для майбутнього використання в якості основних засобів.

Подальші витрати капіталізуються у балансовій вартості активу або визнаються як окремий актив лише у випадку, коли ймовірно, що Компанія отримає від цього активу майбутні економічні вигоди, пов'язані з цими витратами, а його вартість можна достовірно оцінити. Витрати на ремонт та поточне технічне обслуговування визнаються витратами по мірі їх виникнення.

Станом на кожну звітну дату керівництво оцінює наявність ознак знецінення основних засобів. Якщо такі ознаки існують, керівництво оцінює вартість відшкодування активу як його справедливую вартість за вирахуванням витрат на продаж або вартість використання активу, залежно від того, яка з них більша. Балансова вартість зменшується до вартості відшкодування, а збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік. Збиток від знецінення, визнаний у попередніх періодах, сторнується відповідним чином, якщо в оцінках, використаних для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на вибуття, відбулися зміни.

Прибутки та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння надходжень від вибуття та балансової вартості активів, що вибули, і визнаються у складі прибутку чи збитку за рік в інших операційних доходах або витратах.

Амортизація. Амортизація основних засобів нараховується лінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості до їхньої ліквідаційної вартості протягом наступних оціночних строків експлуатації, крім машин та обладнання для використання у переробці сезонної продукції (помідорів свіжих) та у виробництві томатної пасти, томатного соку, по яких починаючи з 1 листопада 2021 амортизацію нараховувати виробничим методом:

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Будівлі та споруди	15-40 років
Машини і обладнання	5-35 років
Транспортні засоби	5-30 років
Офісне обладнання меблі та приладдя	4-15 років
Багаторічні насадження	10-14 років
Інші основні засоби	12 років

Ліквідаційна вартість активу – це оціночна сума, яку Компанія отримала б у теперішній момент від продажу цього активу, за мінусом оціночних витрат на продаж, якби стан та строк експлуатації даного активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку корисного використання. Ліквідаційна вартість активів та строки їх експлуатації переглядаються та, за необхідності, коригуються станом на кінець кожного звітного періоду.

Незавершене будівництво являє собою вартість основних засобів, будівництво яких ще не завершено. Крім того, незавершене будівництво включає передоплати за основні засоби. Амортизація цих активів не нараховується до моменту їх введення в експлуатацію.

Нематеріальні активи. Усі нематеріальні активи Компанії мають кінцевий термін використання та включають переважно капіталізоване програмне забезпечення, ліцензії, рекламні ролики.

Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення капіталізуються за вартістю їх придбання та витратами на впровадження їх у використання.

Нематеріальні активи амортизуються лінійним методом протягом строку їх використання, який зазначено у правовстановлюючих документах. Якщо такий строк не встановлено, то застосовується оціночний строк експлуатації, але не менше 2-х та не більше 10-и років.

У разі знецінення нематеріальних активів, їхня балансова вартість зменшується до вартості використання чи справедливої вартості, за мінусом витрат на продаж, залежно від того, яка з них більша.

Активи у формі права користування. В процесі здійснення своєї діяльності Компанія орендує земельні ділянки, транспортні засоби, техніку та нерухомість. Договори оренди можуть включати компоненти оренди та компоненти, що не пов'язані з орендою. Компанія прийняла рішення не відокремлювати компоненти оренди та будь які пов'язані з ним компоненти, що не пов'язані з орендою, як єдиний компонент оренди.

На дату початку оренди орендар оцінює актив з права користування за собівартістю, яка складається із:

- суми первісної оцінки орендного зобов'язання;
- будь яких орендних платежів, здійснених на, або до дати початку оренди, за вирахуванням отриманих стимулів до оренди;
- будь яких первісних прямих витрат, понесених орендарем; та
- витрат, які будуть понесені орендарем на відновлення активу до стану, що вимагається умовами договору оренди.

Амортизація активу з права користування нараховується прямолінійним методом протягом строку корисного використання активу або строку оренди, залежно від того, який з них закінчиться раніше. В більшості випадків, актив з права користування амортизується протягом строку оренди. Якщо Компанія достатньою мірою упевнена у виконанні опціону на придбання базового активу, актив з права користування амортизується протягом строку корисного використання базового активу.

З 1 січня 2020 року Компанія обліковує активи у формі права користування у рядку "Основні засоби" звіту про фінансовий стан.

Фінансові інструменти. Фінансові інструменти, відображені в балансі включають грошові кошти, дебіторську та кредиторську заборгованість, кредити та позики. Відповідні методи визнання та оцінки фінансових інструментів описано нижче.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є ціна на активному ринку.

Активний ринок – це такий ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із недостатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі.

Методи оцінки, такі як модель дисконтування грошових потоків, а також моделі, основані на даних аналогічних операцій, що здійснюються на ринкових умовах, або на результатах аналізу фінансових даних об'єкта інвестицій, використовуються для визначення справедливої вартості окремих фінансових інструментів, для яких ринкова інформація про ціну угод відсутня. Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) до Рівня 1 відносяться оцінки за цінами котирувань (нескоригованих) на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань, (ii) до Рівня 2 – отримані за допомогою методів оцінки, в яких усі використані істотні вхідні дані, які або прямо (наприклад, ціна), або опосередковано (наприклад, розраховані на основі ціни) є спостережуваними для активу або зобов'язання (тобто, наприклад, розраховані на основі ціни), і (iii) оцінки Рівня 3 – це оцінки, що не основані виключно на спостережуваних ринкових даних (тобто для оцінки потрібен значний обсяг вхідних даних, які не спостерігаються на ринку).

Витрати на проведення операції – це притаманні витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Притаманні витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась.

Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус резерв під очікувані кредитні збитки («ОКЗ»). Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки.

Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до валової балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторах, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансові інструменти – первісне визнання. Фінансові інструменти спочатку обліковуються за справедливою вартістю, скоригованою на витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при початковому визнанні є ціна угоди. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердження якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які у якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків.

Після первісного визнання щодо фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, визнається резерв під очікувані кредитні збитки, що призводить до визнання бухгалтерського збитку одразу після первісного визнання активу.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – категорії оцінки. Компанія класифікує фінансові активи у категорію оцінки за амортизованою вартістю. Класифікація та подальша оцінка боргових фінансових активів залежить від (i) бізнес-моделі Компанії для управління відповідним портфелем активів та (ii) характеристик грошових потоків за активом.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – бізнес-модель. Бізнес-модель відображає спосіб, у який Компанія управляє активами з метою отримання грошових потоків: чи є метою Компанії (i) виключно отримання передбачених договором грошових потоків від активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків»), або (ii) отримання передбачених договором грошових потоків і грошових потоків, які виникають у результаті продажу активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу»), або якщо не застосовується ні пункт (i), ні пункт (ii), фінансові активи відносяться у категорію «інших» бізнес-моделей та оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Бізнес-модель визначається для групи активів (на рівні портфеля) на основі всіх відповідних доказів діяльності, яку Компанія має намір здійснити для досягнення цілі, встановленої для портфеля, наявного на дату оцінки. Фактори, що розглядаються Компанією при визначенні бізнес-моделі включають призначення та склад портфеля та минулий досвід того, як відбувається отримання грошових потоків для відповідних активів.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – характеристики грошових потоків. Якщо бізнес-модель передбачає утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків або для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу, Компанія оцінює, чи являють собою грошові потоки виключно виплати основної суми боргу та процентів («тест на виплати основної суми боргу та процентів» або «SPPI-тест»). Фінансові активи із вбудованими похідними інструментами розглядаються у сукупності, щоб визначити, чи є грошові потоки по них виплатами виключно основної суми боргу та процентів. У ході такої оцінки Компанія аналізує, чи відповідають передбачені договором грошові потоки умовам базового кредитного договору, тобто проценти включають тільки відшкодування щодо кредитного ризику, вартості грошей у часі, інших ризиків базового кредитного договору та маржу прибутку.

Якщо умови договору передбачають схильність до ризику чи волатильності, які не відповідають умовам базового кредитного договору, відповідний фінансовий актив класифікується та оцінюється за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. SPPI-тест виконується при первісному визнанні активу, а подальша переоцінка не проводиться.

Знецінення фінансових активів – оціночний резерв під очікувані кредитні збитки. На основі прогнозів Компанія оцінює очікувані кредитні збитки пов'язані з борговими інструментами, які оцінюються за амортизованою вартістю.

Компанія оцінює очікувані кредитні збитки і визнає чисті збитки від знецінення фінансових активів і активів за договорами з покупцями на кожну звітну дату.

Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає: (i) об'єктивну і зважену з урахуванням імовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану і підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови та прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат і зусиль.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Компанія застосовує спрощений підхід до створення резерву під очікувані кредитні збитки, передбачений МСФЗ 9, який дозволяє використання резерву під очікувані збитки за весь строк інструменту для всіх активів у категоріях дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків та інша дебіторська заборгованість (Етап 2).

Для банківських рахунків Компанія застосовує загальну модель знецінення на основі змін кредитної якості з моменту первісного визнання.

Станом на звітну дату Компанія має два види фінансових активів, що підлягають оцінці у відповідності до моделі очікуваних кредитних збитків:

- грошові кошти та їх еквіваленти;
- торгова та інша дебіторська заборгованість.

Фінансові активи – списання. Фінансові активи списуються повністю або частково, коли Компанія вичерпала всі практичні можливості щодо їх стягнення і дійшла висновку про необґрунтованість очікувань відносно відшкодування таких активів. Списання – це подія припинення визнання.

Фінансові активи – припинення визнання. Компанія припиняє визнання фінансових активів, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів втратили свою чинність, або (б) Компанія передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу, і при цьому (i) також передала в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (ii) Компанія не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль.

Контроль вважається не переданим якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив в непов'язаній третій стороні без необхідності накладати додаткові обмеження на продаж.

Модифікація фінансових активів. Компанія іноді переглядає або іншим чином змінює договірні умови фінансових активів. Компанія оцінює чи є зміна договірних грошових потоків істотною. Якщо умови істотно змінені, права на грошові потоки від початкового активу закінчуються, і Компанія припиняє визнання первинного фінансового активу і визнає новий актив за справедливою вартістю. Дата перегляду вважається датою первісного визнання для подальших цілей розрахунку зменшення корисності.

У ситуації, коли перегляд було обумовлене фінансовими труднощами контрагента та неможливістю здійснити узгоджені платежі, Компанія порівнює первісні та переглянуті очікувані потоки грошових коштів з активами незалежно від того, чи є ризики та вигоди від активу істотно різними в результаті договірної модифікації. Якщо ризики та винагороди не змінюються, модифікований актив істотно не відрізняється від початкового активу, а зміна не призводить до припинення визнання. Компанія перераховує загальну балансову вартість шляхом дисконтування змінених потоків грошових коштів за контрактом за первісною ефективною процентною ставкою і визнає прибуток або збиток від зміни чи прибутку.

Фінансові зобов'язання – категорії оцінки. Усі фінансові зобов'язання обліковуються за амортизованою вартістю.

Фінансові зобов'язання – припинення визнання. Визнання фінансових зобов'язань припиняється у разі їх погашення (тобто коли зобов'язання, вказане у договорі, виконується чи припиняється або закінчується строк його виконання).

Обмін борговими інструментами з істотно відмінними умовами між Компанією та її первісними кредиторами, а також суттєві модифікації умов існуючих фінансових зобов'язань обліковуються як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання.

Якщо обмін борговими інструментами чи модифікація умов обліковується як погашення, всі витрати або сплачені винагороди визнаються у складі прибутку чи збитку від погашення.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Якщо обмін або модифікація не обліковується як погашення, всі витрати чи сплачені винагороди відображаються як коригування балансової вартості зобов'язання і амортизуються протягом строку дії модифікованого зобов'язання, що залишився.

Модифікації зобов'язань, які не призводять до їх погашення, обліковуються як зміна оціночного значення за методом нарахування кумулятивної амортизації заднім числом, при цьому прибуток або збиток відображається у складі прибутку чи збитку, якщо економічна суть різниці у балансовій вартості не відноситься до операції з капіталом із власниками.

Взаємозалік фінансових інструментів. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями.

При цьому право на взаємозалік (а) не повинне залежати від майбутніх подій та (б) повинне мати юридичну силу в усіх наступних обставинах: (i) у ході звичайного ведення бізнесу, (ii) у випадку дефолту та (iii) у випадку неплатоспроможності або банкрутства.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти складаються з готівки в касі, депозитів до запитання в банках та інших короткострокових високоліквідних інвестицій зі строком погашення не більше трьох місяців. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Суми, використання яких обмежене, виключаються зі складу грошових коштів та їх еквівалентів при підготовці звіту про рух грошових коштів. Суми, обмеження щодо яких не дозволяють обміняти їх або використати для розрахунку по зобов'язаннях протягом принаймні дванадцяти місяців після звітної дати, включено до складу інших непоточних активів.

Товарно-матеріальні запаси. Товарно-матеріальні запаси обліковуються за меншою з двох величин: собівартістю або чистою вартістю реалізації. Вартість товарно-матеріальних запасів визначається за методом середньозваженої вартості. Вартість готової продукції та незавершеного виробництва включає вартість сировини, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати та відповідну частину виробничих накладних витрат, розподілені на підставі нормальної виробничої потужності, але не включає витрат за позиковими коштами. Чиста вартість реалізації – це розрахункова ціна реалізації у ході нормального ведення бізнесу за вирахуванням оціночних витрат на доведення запасів до завершеного стану та відповідних змінних витрат на збут.

Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість. Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість спочатку визнаються за справедливою вартістю, а в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю нараховується, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

Позикові кошти. Позикові кошти спочатку визнаються за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат, понесених на проведення операції, а в подальшому обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

Передоплати. Передоплати обліковуються за первісною вартістю мінус резерв на знецінення. Передоплати відносяться до категорії непоточних, якщо товари чи послуги, за які було здійснено передоплату, будуть отримані через один рік або пізніше, або якщо передоплати стосуються активу, який при початковому визнанні буде віднесений до категорії непоточних активів.

Передоплати, видані з метою придбання активу, включаються до балансової вартості активу після того, як Компанія отримала контроль над цим активом і якщо існує ймовірність того, що Компанія отримає майбутні економічні вигоди, пов'язані з таким активом. Інші передоплати списуються на прибуток чи збиток після отримання товарів або послуг, за які вони були здійснені.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Якщо існує свідчення того, що активи, товари чи послуги, за які була здійснена передоплата, не будуть отримані, балансова вартість передоплати зменшується належним чином, і відповідний збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік.

Зобов'язання з оренди. Зобов'язання, що виникають за договорами оренди, спочатку оцінюються за приведеною вартістю. Орендні зобов'язання включають чисту приведену вартість наступних орендних платежів:

- фіксованих платежів (у тому числі, по суті, фіксованих платежів) за вирахуванням будь-яких стимулюючих платежів за орендою до отримання,
- змінного орендного платежу, який залежить від індексу чи ставки, що спочатку оцінюється з використанням індексу або ставки на дату початку оренди,
- сум, очікуваних до сплати Компанією за гарантіями ліквідаційної вартості,
- ціни виконання опціону на придбання, за умови, що Компанія достатньою мірою упевнена у виконанні цього опціону, та
- виплат штрафів за припинення оренди, якщо строк оренди відображає виконання Компанією цього опціону.

В більшості договорів оренди, по яких Компанія виступає орендарем, не передбачено опціонів на продовження чи припинення оренди в односторонньому порядку. Це можливо лише за згодою двох сторін.

Орендні платежі дисконтуються з використанням процентної ставки, закладеної у договір оренди. Якщо цю ставку легко визначити неможливо, що, як правило, має місце у випадку наявних у Компанії договорів оренди, Компанія використовує ставку залучення додаткових позикових коштів – це ставка, за якою Компанія могла б залучити на аналогічний строк та за аналогічного забезпечення позикові кошти, необхідні для отримання активу вартістю, аналогічною вартості активу у формі права користування в аналогічних економічних умовах.

Як правило, Компанія використовує ставку додаткових запозичень, яка визначається як:

- фактична середня ставка за нещодавно отриманим фінансуванням в іноземній валюті від третіх сторін – застосовується до тих договорів оренди, які передбачають зміну розміру орендних платежів внаслідок зміни валютного курсу;
- середня відсоткова ставка за позиками в національній валюті з врахуванням періоду кредитування відповідно до даних Національного банку України – застосовується до договорів оренди, по яких розмір орендної плати не залежить від зміни валютного курсу.

Компанія зазнає впливу ризику потенційного збільшення змінних орендних платежів у майбутньому, що залежать від індексу чи ставки, яке не відображається в орендному зобов'язанні, доки не вступить у силу. Після проведення коригувань орендних платежів, які залежать від індексу чи ставки, виконується переоцінка зобов'язання з оренди з коригуванням вартості активу у формі права користування.

Орендні платежі розподіляються між основною сумою зобов'язань та фінансовими витратами. Фінансові витрати відображаються у складі прибутку чи збитку протягом усього періоду оренди для того, щоб забезпечити постійну періодичну процентну ставку за непогашеним залишком зобов'язання за кожний період.

Орендні платежі за короткостроковою орендою (до 12 місяців) нерухомості та інших об'єктів визнаються як витрати у складі прибутку чи збитку на прямолінійній основі протягом строку оренди.

Операційна оренда. У випадках, коли Компанія виступає орендодавцем за договором оренди, за якою всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, практично не передаються орендарю (тобто у випадку операційної оренди), орендні платежі за договорами операційної оренди відображаються у складі інших доходів лінійним методом.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Податок на прибуток. Витрати з податку на прибуток включають поточний податок та відстрочений податок. У цій фінансовій звітності оподаткування показано відповідно до вимог законодавства із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли станом на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковуваного прибутку чи збитку за поточний та попередні періоди. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів і зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка при початковому визнанні не впливає на бухгалтерський або оподатковуваний прибуток.

Суми відстрочених податків визначаються із використанням ставок оподаткування, які були введені в дію або практично були введені в дію станом на звітну дату і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть реалізовані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки.

Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише тією мірою, в якій існує ймовірність отримання оподатковуваного прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Відстрочені податкові активи визнаються, якщо існує ймовірність отримання у майбутньому оподатковуваного прибутку, по відношенню до якого можуть бути використані відстрочені податкові активи. Підприємство переоцінює невизнані відстрочені податкові активи та балансову вартість відстрочених податкових активів на кожну звітну дату. Підприємство визнає раніше невизнані відстрочені податкові активи, якщо існує ймовірність того, що отриманий у майбутньому оподатковуваний прибуток дозволить відшкодувати відстрочений податковий актив. Підприємство зменшує балансову вартість відстроченого податкового активу, якщо отримання оподатковуваного прибутку, достатнього для відшкодування відстроченого податкового активу, більше не є ймовірним.

Ставка податку на прибуток в Україні становить 18%.

Податок на додану вартість. Вихідний ПДВ при продажу товарів та послуг підлягає сплаті податковим органам (а) у момент отримання дебіторської заборгованості від клієнтів або (б) у момент постачання товарів або надання послуг клієнтам, залежно від того, що відбувається раніше.

Вхідний ПДВ зазвичай зараховується з вихідним ПДВ у момент отримання податкової накладної з ПДВ. Податкові органи дозволяють здійснювати розрахунки з ПДВ на основі чистої суми. ПДВ, що відноситься до операцій купівлі-продажу, відображається у фінансовій звітності згорнуто і показується як актив або зобов'язання в сумі, відображеній у деклараціях з ПДВ. У тих випадках, коли під очікуванні кредитні збитки від дебіторської заборгованості був створений резерв, збиток від знецінення обліковується за валовою сумою заборгованості, включаючи ПДВ.

ПДВ стягується за трьома ставками: 20% стягується при поставках товарів чи послуг на території України, включаючи поставки без чітко визначеної суми винагороди, та імпорту товарів в Україну (крім випадків, чітко передбачених законодавством); 0% застосовується при експорті товарів; 7% застосовується при постачанні фармацевтичних препаратів і медичного обладнання з місцем постачання в Україні та імпорту цих товарів в Україну.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Акціонерний капітал. Прості акції та акції класу А класифікуються як власний капітал.

Витрати, безпосередньо пов'язані з емісією нових акцій, показуються у складі капіталу як зменшення суми надходжень за вирахуванням податків. Перевищення справедливої вартості внесених у капітал сум над номінальною вартістю випущених акцій обліковується у складі капіталу як емісійний дохід. Рахунком емісійного доходу можна скористатися лише в обмежених цілях, які не включають розподілу дивідендів. Внески у капітал обліковуються за справедливою вартістю коштів, отриманих Компанією, і являють собою додаткові кошти, внесені суб'єктами господарювання під спільним контролем, які не супроводжуються емісією акцій і не надають права на залишкову частку участі у капіталі Компанії.

Резерви зобов'язань та відрахувань. Резерви зобов'язань та відрахувань – це зобов'язання нефінансового характеру із невизначеним строком або сумою. Резерви відображаються у фінансовій звітності, коли Компанія має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує ймовірність того, що погашення такого зобов'язання потребуватиме відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем точності.

Виплати працівникам. Витрати на заробітну плату, єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, оплачувані щорічні відпустки та лікарняні, а також премії та негрошові винагороди (медичне обслуговування та інші соціальні пільги) нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавались працівниками Компанії. У Компанії відсутнє юридичне або конструктивне зобов'язання здійснювати пенсійні або інші подібні виплати, крім єдиного соціального внеску до пенсійного фонду.

Внески розраховуються як процент від поточної валової суми заробітної плати та відносяться на витрати по мірі їх здійснення. До складу витрат на оплату праці у прибутку чи збитку за рік включені пенсії, що виплачуються на розсуд Компанії, та інші пенсійні виплати.

Визнання виручки. Виручка, яка виникає в ході звичайної діяльності, визнається в сумі ціни угоди. Ціна угоди – це сума винагороди, право на яку Компанія очікує отримати в обмін на передачу контролю над об'єктами товарами/продукцією чи послугами покупцю, без урахування сум, одержаних від імені третіх сторін. Виручка визнається за вирахуванням знижок, повернень та податків на додану вартість та інших аналогічних обов'язкових платежів.

Продажі визнаються на момент переходу контролю над товаром, тобто коли товари поставлені покупцю, покупець має повну свободу дій щодо товарів і коли відсутнє невиконане зобов'язання, яке може вплинути на приймання покупцем товарів. Поставка вважається виконаною, коли товари були доставлені у визначене місце, ризики застаріння та втрати перейшли до покупця, і покупець прийняв товари відповідно до договору, строк дій положень про приймання закінчився або у Компанії наявні об'єктивні докази того, що всі критерії приймання були виконані.

Виручка від продажів зі знижкою визнається на основі ціни, вказаної у договорі, за вирахуванням розрахункових знижок за обсяг. Для розрахунку і створення резерву під знижки використовується метод очікуваної вартості на основі накопиченого досвіду, і виручка визнається лише в тій сумі, щодо якої існує висока ймовірність того, що в майбутніх періодах не відбудеться значного зменшення визнаної суми. Зобов'язання з повернення (включене в кредиторську заборгованість за основною діяльністю та іншу кредиторську заборгованість) визнається щодо очікуваних знижок за обсяг до сплати покупцям відносно продажів, здійснених до кінця звітного періоду.

Вважається, що елемент фінансування відсутній, оскільки продажі здійснюються із наданням відстрочки платежу строком максимально до 92 днів, що відповідає ринковій практиці. Дебіторська заборгованість визнається, коли товари поставлені, оскільки на цей момент винагорода є безумовною, тому що настання строку платежу зумовлене тільки плином часу.

Якщо Компанія надає будь-які додаткові послуги покупцю після переходу до нього контролю над товарами, виручка від таких послуг вважається окремим зобов'язанням до виконання і визнається протягом періоду надання таких послуг.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Операції із пов'язаними сторонами. Перелік пов'язаних сторін визначається з урахуванням характеру відносин між сторонами, а не лише виходячи з їх юридичної форми (згідно з принципом «превалювання сутності над формою»). Відносини між пов'язаними сторонами та фізичними особами, які здійснюють контроль або мають суттєвий вплив на Компанію, а також відносини з найближчими родичами кожної такої особи, які є членами основного управлінського персоналу, розкриваються у фінансовій звітності. Операції з пов'язаними сторонами описані у Примітці 6.

Зміни у фінансовій звітності після її випуску. Будь-які зміни у цій фінансовій звітності після її випуску вимагають затвердження керівництвом Компанії, яке ухвалило цю фінансову звітність до випуску.

4. Суттєві бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики

Компанія використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що визнаються у фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року. Оцінки та судження постійно оцінюються та базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Компанії також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Безперервність діяльності

Керівництво Компанії підготувало цю фінансову звітність відповідно до принципу подальшої безперервності діяльності. При формуванні цього професійного судження керівництво врахувало зміни в операційному середовищі Компанії через військову агресію (Примітка 2), поточний фінансовий стан Компанії, її поточні плани, рентабельність діяльності, операційні грошові потоки, очікувані заходи поточного та наступного року щодо виробництва продукції під брендом «Чумак» на виробничих потужностях третіх сторін, що перебувають поза межами бойових дій та окупації, підтримки материнської компанії, а також проаналізувала вплив воєнного вторгнення Російської Федерації в Україну та макроекономічних тенденцій на свою діяльність.

Станом на 31 грудня 2022 року Компанія мала поточні зобов'язання у сумі 797 284 тисяч гривень (на 31 грудня 2021 року - поточні зобов'язання у сумі 1 088 414 тисяч гривень), куди включена заборгованість перед материнською компанією та компанією, яка перебуває під спільним контролем акціонерів на суму 641 831 тисяч гривень (на 31 грудня 2021 року: 552 393 тисячі гривень). Відповідно до отриманих від цих кредиторів листів підтримки, ці кредитори зобов'язуються не вимагати погашення зобов'язань протягом, щонайменше, дванадцяти місяців після дати цієї фінансової звітності у разі якщо це призведе до проблем з ліквідністю Компанії.

Як зазначено у Примітці 20, Компанія має ряд гарантій чи порук по зобов'язанням пов'язаних сторін. Компанія на регулярній основі гарантує позики пов'язаних сторін, в тому числі зобов'язання в сумі 1 684 140 тисяч гривень (номінальна сума гарантії склала 1 828 430 тисяч гривень) станом на 31 грудня 2022 року. Військове вторгнення в Україну підпадає під визначення суттєвої несприятливої події в кредитних договорах пов'язаних сторін, що надає право кредиторам вимагати прискорене погашення боргів, так само як і порушення фінансових кovenantів внаслідок гіршого фінансового результату. Станом на дату випуску цієї фінансової звітності не було жодних запитів щодо прискорення погашення позик або виконання гарантій, виданих Компанією. Керівництво Компанії разом з керівництвом компаній під спільним контролем акціонерів ініціювало перегляд умов цього зобов'язання перед третіми сторонами та не має ознак того, що результат може бути невдалим, однак результати поки невідомі.

Завдяки роботі керівництва по переорієнтації на виробництво продукції на виробничих потужностях третіх сторін, Компанія спроможна продовжувати операційну діяльність та продавати продукцію під торговою маркою «Чумак», незважаючи на втрату власних виробничих потужностей, хоч і тепер вона залежна від готовності третіх сторін виробляти продукцію для Компанії. Обсяги реалізації продукції виробленої на потужностях третіх сторін з червня 2022 року дозволяють обслуговувати поточні операційні потреби Компанії у обігових коштах, підтримувати операційну діяльність та вчасно розраховуватись за своїми зобов'язаннями перед постачальниками (іншими, ніж зобов'язаннями перед

4. Суттєві бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики (продовження)

материнською компанією та компанією під спільним контролем акціонерів), персоналом та зобов'язаннями з податкових та інших обов'язкових платежів. Також, поступове погашення дебіторської заборгованості, накопиченої з періоду до військового вторгнення, дає можливість інвестувати в розширення виробництва власної продукції на потужностях у третіх сторін, не залучаючи додаткових банківських кредитів.

У той же час існує суттєва невизначеність у зв'язку з майбутнім розвитком військового вторгнення. Поточні та майбутні події мають коротко- та довгостроковий вплив на економіку України та Компанію, попит на продукцію, персонал, діяльність Компанії, ліквідність та активи. Може існувати кілька сценаріїв подальшого розвитку поточної ситуації з невідомою ймовірністю, а масштаб впливу на Компанію може бути від значного до критичного.

Керівництво підготувало скоригований бюджет і прогноз грошових потоків на наступні місяці 2023 року та 9 місяців 2024 на основі поточних обставин, у тому числі переглянутого прогнозу реалізації продукції під брендом «Чумак», виготовленої на замовлення Компанії на потужностях третіх сторін з метою подальшої реалізації на ринку України та за її межами. На основі цього прогнозу керівництво очікує мати достатню ліквідність протягом прогнозованого періоду. Для підготовки прогнозів грошових потоків керівництво використало наступні припущення:

- станом на дату випуску цієї фінансової звітності військова ситуація залишається статус-кво, без значних втрат територій, які могли б спровокувати суттєве зменшення попиту на продукцію Компанії;
- Компанія матиме змогу продовжити контракти та виробляти продукцію на потужностях третіх сторін як мінімум в об'ємах та маржинальності отриманою в протягом 7 місяців 2023 року;
- кредитори пов'язаних осіб, чий кредит був гарантований Компанією, не будуть вимагати дострокового погашення позик та виконання гарантій;
- заборгованість материнській компанії та компанії, яка перебуває під спільним контролем акціонерів не буде погашатися на протязі прогнозного періоду.

Керівництво визнає, що майбутній перебіг бойових дій та їх тривалість, здатність та можливість Компанії продовжувати виробляти продукцію під брендом «Чумак» на виробничих потужностях третіх сторін з достатнім рівнем норми прибутку, а також невизначеність щодо здатності Групи узгодити не виконання гарантії щодо зобов'язання пов'язаної сторони, є факторами суттєвих невизначеностей, які можуть викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати безперервну діяльність, і тому Компанія може втратити здатність реалізовувати свої активи та виконувати свої зобов'язання у ході нормального ведення бізнесу. Попри ці суттєві невизначеності, керівництво продовжує вживати заходів для мінімізації впливу на Компанію і, таким чином, вважає, що застосування припущення про безперервність діяльності для підготовки цієї фінансової звітності станом на 31 грудня 2022 року та за рік, що закінчився на вказану дату, є обґрунтованим.

Визнання відстроченого активу з податку на прибуток. Станом на 31 грудня 2022 року Компанія визнала 153 393 тисяч гривень активу з відстроченого податку на прибуток, який може бути зарахований проти майбутніх податків на прибуток, і відображений у звіті про фінансовий стан. Відстрочені активи з податку на прибуток визнаються лише тією мірою, в якій існує імовірність використання відповідного податкового кредиту. Це передбачає наявність достатнього майбутнього оподаткованого прибутку для здійснення вирахувань. Результати фінансової діяльності після тимчасової втрати власних виробничих потужностей у Каховці (Примітка 2) позитивні та Компанія наразі генерує оподатковуваний прибуток та обґрунтовано очікує продовжувати його генерувати у осяжному майбутньому, що також закладається до середньострокових бізнес-планів та еstrapолується далі. Зважаючи на такі результати та очікування, а також на те, що в Україні немає обмеження по строку використання накопичених податкових збитків, Компанія вважає, що визнання активу з податку на прибуток у повній мірі обґрунтовано, незважаючи на воєнні та інші невизначеності притаманні діяльності Компанії чи середовищу, в якому вона працює (Примітка 2).

5. Нові положення бухгалтерського обліку

Нові і переглянуті МСФЗ у фінансовій звітності

З 1 січня 2022 року набули чинності такі зміни стандартів :

Виручка, отримана до початку запланованого використання активу, Обтяжливі договори – вартість виконання договору, Посилання на Концептуальну основу – зміни обмеженої сфери застосування до МСБО 16, МСБО 37 та МСФЗ 3, і Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років – зміни МСФЗ 1, МСФЗ

5. Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

9, МСФЗ 16 та МСБО 41 (опубліковані 14 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).

Застосування цих змін не мало значного впливу на фінансову звітність Компанії.

Були випущені окремі нові стандарти та інтерпретації, які є обов'язковими до застосування у річних періодах, що починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати, і які не були достроково застосовані Компанією.

- Відстрочені податки, пов'язані з активами та зобов'язаннями, що виникають за однією операцією, – зміни МСБО 12 (опубліковані 7 травня 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати);
- Класифікація зобов'язань як поточних або довгострокових зобов'язань – зміни МСБО 1 (опубліковані 23 січня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати);
- Класифікація зобов'язань як поточних або довгострокових зобов'язань – перенесення дати набуття чинності – зміни МСБО 1 (опубліковані 15 липня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати);
- Зміни МСБО 8: Визначення облікових оцінок (опубліковані 12 лютого 2021 року та вступають в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Зміни МСБО 1 та Практичні рекомендації із застосування МСФЗ 2: розкриття облікової політики (опубліковані 12 лютого 2021 року та вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- МСФЗ 17 "Договори страхування" (опублікований 18 травня 2017 року і вступає в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Зміни МСФЗ 17 та зміна МСФЗ 4 (опубліковані 25 червня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Зміни МСФЗ 17 «Перехідна опція для страхових компаній, що застосовують МСФЗ 17» (опубліковані 9 грудня 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).

Компанія не очікує суттєвого впливу цих нових стандартів та інтерпретацій на її окрему фінансову звітність, якщо інше не зазначено вище.

6. Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами

Сторони вважаються пов'язаними, якщо одна сторона може контролювати іншу, знаходиться під спільним контролем з нею або може мати суттєвий вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових чи операційних рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

Відносини з тими пов'язаними сторонами, з якими Компанія здійснювала значні операції протягом року, складаються переважно з винагороди ключовому управлінському персоналу, кредитів та закупівлі сонячної олії та маргаринів.

У 2022 році до складу ключового управлінського персоналу входили 7 вищих посадових осіб (2021 рік: 8 осіб). За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, компенсація ключовому управлінському персоналу склала 12 453 тисяч гривень (2021 рік: 20 055 тисячі гривень). Компенсація ключовому управлінському персоналу переважно складається з договірної заробітної платні та бонусів та включена до загальних та адміністративних витрат і до витрат на реалізацію та маркетинг у складі прибутку або збитку за рік.

Інформацію про кредити, отримані від акціонерів станом на 31 грудня 2022 року, розкрито у Примітці 12.

<i>У тисячах гривень</i>	Материнська компанія (Flottotrade Limited)	Компанії під спільним контролем акціонерів (ТОВ "ДЕЛЬТА ВІЛМАР УКРАЇНА", ТОВ "Катеринопольський агропродукт")	Компанії під спільним контролем акціонерів (ТОВ «Дочірня компанія «Чумак»)	Інші
На 31 грудня 2022 р.				
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість:				
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	-	105	-	8 245
Короткострокові позикові кошти:				
Інші короткострокові кредити	-	-	403 290	-
Інші позикові кошти	94 677	4 600	-	-
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість:				
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю	-	49 629	-	-
Інша кредиторська заборгованість	89 635	-	-	-
Закупівля товарів	-	120 153	-	-
Продаж товарів / послуг	-	1 058	-	11 679
На 31 грудня 2021 р.				
Короткострокові позикові кошти:				
Інші короткострокові кредити	-	-	403 290	-
Інші позикові кошти	70 623	-	-	-
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість:				
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю	-	7 321	-	-
Інша кредиторська заборгованість	71 159	-	-	-
Закупівля товарів	-	377 252	-	-
Продаж товарів / послуг	-	467	-	-

Компанія є частиною групи Delmar, що асоційована з Wilmar International Limited, а материнською компанією ПрАТ «ЧУМАК» являється Flottotrade Limited, що є також частиною групи Delmar, що асоційована з Wilmar International Limited.

7. Основні засоби

У балансовій вартості основних засобів такі зміни:

	Будівлі та споруди	Виробниче обладнання	Інші активи	Незавершене будівництво	Активи у формі права користування	Всього
На 1 січня 2021 р	157 147	265 022	17 291	25 158	6 505	471 123
Придбання	6 659	10 475	936	101 266	996	120 332
Переведення до іншої категорії	-	81 111	17 587	(111 346)	4 352	(8 296)
Вибуття	(1 122)	(3 713)	(9 009)	-	(6 275)	(20 119)
Амортизаційні відрахування	(11 292)	(51 948)	(641)	-	204	(63 677)
Балансова вартість на 31 грудня 2021 р.	151 392	300 947	26 164	15 078	5 782	499 363
Первісна вартість	196 572	495 222	51 488	15 078	8 766	767 126
Накопичений знос	(45 180)	(194 275)	(25 324)	-	(2 984)	(267 763)
Балансова вартість на 31 грудня 2021 р.	151 392	300 947	26 164	15 078	5 782	499 363
Придбання	-	314	933	759	-	2 006
Переведення до іншої категорії	-	-	-	-	-	-
Вибуття	(616)	(3)	(5 727)	(4 805)	(4 352)	(15 503)
Амортизаційні відрахування	(2 402)	(7 708)	(1 341)	(8)	1 386	(10 073)
Резерв під знецінення	(148 041)	(293 312)	(12 455)	(8 416)	-	(462 224)
Балансова вартість на 31 грудня 2022 р.	333	238	7 574	2 608	2 816	13 569
Первісна вартість	195 956	495 533	46 694	11 032	4 414	753 629
Накопичений знос	(195 623)	(495 295)	(39 120)	(8 424)	(1 598)	(740 060)
Балансова вартість на 31 грудня 2022 р.	333	238	7 574	2 608	2 816	13 569

Незавершене будівництво складається переважно з обладнання, монтаж якого ще не здійснений. Коли активи готові до використання, вони переводяться до складу виробничого обладнання.

Відповідно до облікової політики Компанії, основні засоби оцінюються на знецінення станом на кожну звітну дату у разі наявності ознак знецінення. Станом на 31 грудня 2022 року, внаслідок розвитку воєнних дій, основні власні виробничі потужності Компанії (що становили 93% основних засобів Компанії на кінець 2021 року) знаходяться на окупованій території та Компанія втратила над ними контроль у червні 2022 року. Відносно цих основних засобів у 2022 році було нараховано 100% резерву під знецінення у розмірі 462 224 тисяч гривень (у 2021 році – 0 тисяч гривень) (Примітка 2 та 17).

8. Товарно-матеріальні запаси

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Готова продукція	2 300	89 123
Сировина	13 548	230 776
Незавершене виробництво	-	94 986
Товари для перепродажу	56 355	22 260
Всього товарно-матеріальних запасів	72 203	437 145

8. Товарно-матеріальні запаси (продовження)

Внаслідок розвитку воєнних дій, частина запасів опинилася на окупованій території (Примітка 2). Під ці товарно-матеріальні запаси у 2022 році Компанія відобразила уцінку товарно-матеріальних запасів у сумі 424 214 тисяч гривень (Примітка 17). За 2021 рік сума знецінення запасів, пов'язана з іншими ніж війна причинами, становила 6 132 тисячі гривень.

Незавершене виробництво станом на 31 грудня 2022 року відсутнє (станом на 31 грудня 2021 року складається переважно з томатної пасти, яку виробляє Компанія, у сумі 83 183 тисячі гривень).

9. Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	150 702	451 338
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки	(9 142)	(1 509)
Інша фінансова дебіторська заборгованість	13 552	13 150
Мінус: резерв під знецінення іншої дебіторської заборгованості	(385)	(472)
Всього фінансової дебіторської заборгованості	154 727	462 507
Передоплати	87 324	80 832
Мінус: резерв під знецінення передоплат	(37 975)	(1 996)
ПДВ до відшкодування/(до оплати) та пов'язані суми	11 775	6 850
Всього дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості	215 851	548 193

Фінансова дебіторська заборгованість Компанії деномінована у таких валютах:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Дебіторська заборгованість в: гривнях	140 458	426 739
доларах США	5 338	14 183
інших валютах	8 931	21 585
Всього фінансової дебіторської заборгованості	154 727	462 507

Справедлива вартість фінансової дебіторської заборгованості приблизно дорівнює її балансовій вартості станом на 31 грудня 2022 року, на 31 грудня 2021 року.

Створення та зменшення резерву під знецінення дебіторської заборгованості було включене до статті «Інші операційні (витрати)/доходи, чиста сума» (Примітка 16) у звіті про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід. Суми, віднесені на рахунок резерву, як правило, списуються по закінченню трьох років після дати визнання такої дебіторської заборгованості.

Знецінені суми дебіторської заборгованості - це переважно заборгованість окремих клієнтів, що опинилися у скрутному економічному становищі. Максимальна сума, що наражається на кредитний ризик, дорівнює балансовій вартості кожної категорії дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості. Компанія не забезпечує дебіторську заборгованість заставою.

Компанія застосовує спрощений підхід до створення резервів під очікувані кредитні збитки, передбачений МСФЗ 9, який дозволяє використання резерву під очікувані збитки за весь строк інструменту для всіх активів у категорії "Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість".

Рівні очікуваних кредитних збитків основані на графіках платежів за продажами за 12 місяців до звітного року, відповідно. Рівні збитків за минулі періоди не коригуються Компанією з урахуванням поточної та прогнозної інформації про макроекономічні фактори, що впливають на здатність покупців погашати дебіторську заборгованість.

10. Грошові кошти та їх еквіваленти

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Поточні рахунки у банку	14 888	53 218
Грошові кошти у касі	11	3
Короткострокові депозити	-	-
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	14 899	53 221

Грошові кошти та їхні еквіваленти Компанії деноміновані у таких валютах:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Грошові кошти та їх еквіваленти в: гривнях	12 511	204
доларах США	2 388	17 340
інших валютах	-	35 677
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	14 899	53 221

Залишки на банківських рахунках не прострочені та не знецінені. Усі залишки на банківських рахунках мають кредитний рейтинг Сaa2/Саа2 (в еквіваленті рейтингу Moody's) або без рейтингу. Кредитна якість на основі рівнів кредитного ризику на всі балансові дати та опис системи класифікації кредитного ризику Компанії наведено у Примітці 21.

Справедлива вартість грошових коштів та їх еквівалентів дорівнює їх балансовій вартості станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року.

11. Акціонерний капітал та емісійний дохід

	Кількість випущених акцій	Прості акції	Емісійний дохід	Всього
На 31 грудня 2022 р.	69 952 775	713 481	61 854	775 335
На 31 грудня 2021 р.	69 952 775	713 481	61 854	775 335

Всі випущені акції повністю оплачені. Кожна випущена проста акція та має один голос при голосуванні. Емісійний дохід являє собою перевищення отриманих коштів над номінальною вартістю випущених акцій.

12. Позикові кошти

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Непоточні		
Зобов'язання з оренди	12 264	15 413
Всього непоточних позикових коштів	12 264	15 413
Поточні		
Короткострокові банківські кредити	30 054	333 380
Інші короткострокові кредити від пов'язаної сторони	407 890	403 290
Інші позикові кошти від пов'язаної сторони	94 677	70 623
Зобов'язання з оренди	2 094	8 907
Всього поточних позикових коштів	534 715	816 200
Всього позикових коштів	546 979	831 613

12. Позикові кошти (продовження)

Станом на 31 грудня 2022 року позикові кошти у сумі 502 567 тисяч гривень отримані від материнської компанії та компанії, яка перебуває під спільним контролем акціонерів (на 31 грудня 2021 року: 473 913 тисяч гривень), Примітка 6.

Контрактні терміни погашення позикових коштів, отриманих від материнської компанії та компанії, яка перебуває під спільним контролем акціонерів, закінчилися станом на 1 січня 2018 року і тому класифіковані у категорії як позикові кошти до погашення на вимогу. Кредитори не вжили жодних заходів проти Компанії щодо погашення позикових коштів.

Строки погашення позикових коштів Компанії є такими:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Позикові кошти до погашення: - на вимогу	502 567	473 913
- протягом 1 року	32 148	342 287
- від 1 року до 5 років	12 264	15 413
Всього позикових коштів	546 979	831 613

Позикові кошти Компанії деноміновані у таких валютах:

		31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Позикові кошти в:	гривнях	452 302	760 990
	доларах США	94 677	70 623
Всього позикових коштів		546 979	831 613

У таблиці далі представлено аналіз зобов'язань за фінансовою діяльністю та змін у сумі зобов'язань за фінансовою діяльністю Компанії за кожен представлений у звітності період.

Монетарні статті таких зобов'язань - це статті, представлені у звіті про рух грошових коштів у складі грошових потоків від фінансової діяльності.

	Короткострокові банківські кредити	Інші короткостроков і кредити від пов'язаної сторони	Інші позикові кошти від пов'язаної сторони	Зобов'язанн я з оренди	Всього
1 січня 2021 р.	75 100	403 290	156 539	13 176	648 105
Отримання	2 712 880	17 000	-	37 409	2 767 289
Погашення	(2 454 600)	(17 000)	(82 097)	(19 418)	(2 573 115)
Вибуття	-	-	-	(6 847)	(6 847)
Нарахування	-	-	-	-	-
Курсові різниці	-	-	(3 819)	-	(3 819)
31 грудня 2021 р.	333 380	403 290	70 623	24 320	831 613
Отримання	2 690 090	84 535	-	1 908	2 776 533
Погашення	(2 993 416)	(79 935)	-	(9 937)	(3 083 288)
Вибуття	-	-	-	(1 933)	(1 933)
Нарахування	-	-	-	-	-
Курсові різниці	-	-	24 054	-	24 054
31 грудня 2022 р.	30 054	407 890	94 677	14 358	546 979

Ефективна процентна ставка за іншими короткостроковими кредитами від пов'язаної сторони та іншими позиковими коштами від пов'язаної сторони станом на 31 грудня 2022 року дорівнює нулю (на 31 грудня 2021 року - нуль) та класифіковані у категорії як позикові кошти до погашення на вимогу. Банківські позикові кошти підлягають до погашення до січня-квітня 2023 року та мають відсоткову ставку, яка встановлюється на ринкових умовах 21% щодо кредиту, деномінованого в гривні.

12. Позикові кошти (продовження)

Станом на 31 грудня 2022 та 31 грудня 2021 року основні засоби що надані у заставу показані у таблиці далі.

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Основні засоби (будівлі та споруди і виробниче обладнання)	340 117	348 339
Всього надано у заставу	340 117	348 339

Основні засоби були передані у заставу як забезпечення для отримання відновлювальної кредитної лінії від АТ «ІНГ Банк Україна» співпозичальниками – Компанією та Компанією під спільним контролем акціонерів на суму 15 000 тисяч доларів США. Станом на 31 грудня 2022 року заборгованість Компанії перед АТ «ІНГ Банк Україна» відсутня (станом на 31 грудня 2021 року заборгованість 162 000 тис. грн.).

Компанія не застосовує облік хеджування своїх зобов'язань в іноземній валюті або ризику процентної ставки.

Справедлива вартість позикових коштів приблизно дорівнює їх балансовій вартості станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року.

Дотримання фінансових умов за позиками. Відповідно до умов кредитних договорів з банками Компанія повинна дотримуватися певних фінансових та нефінансових зобов'язань, порушення яких може призвести до вимоги дострокового погашення запозичень. Керівництво Компанії перевірило дотримання зобов'язань протягом звітного періоду та станом на звітну дату і дійшло до висновку про відсутність порушень. Оцінка певних зобов'язань вимагала судження. В таких випадках Компанія отримала підтвердження банку про відсутність фактів невиконання зобов'язань станом на 31 грудня 2022 року.

13. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю	132 854	105 204
Нараховані витрати на реалізацію та маркетинг	10 673	20 360
Інша кредиторська заборгованість	100 835	121 048
Всього фінансової кредиторської заборгованості	244 362	246 612
Передоплати від клієнтів	4 245	3 119
Інші податки до сплати	8 948	2 119
Всього кредиторської заборгованості за основною діяльністю та іншої кредиторської заборгованості	257 555	251 850

Включені до таких категорій:

- Непоточна кредиторська заборгованість

-

-

- Поточна кредиторська заборгованість

257 555

251 850

Всього кредиторської заборгованості за основною діяльністю та іншої кредиторської заборгованості

257 555

251 850

Інша кредиторська заборгованість станом на 31 грудня 2022 року на суму 89 635 тисяч гривень належить до оплати материнській компанії (31 грудня 2021 – на суму 71 159 тисячі гривень належить до оплати компанії під спільним контролем акціонерів), Примітка 6.

13. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість (продовження)

Фінансова кредиторська заборгованість Компанії деномінована у таких валютах:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Кредиторська заборгованість в: гривнях	147 518	169 958
доларах США	64	535
євро	96 780	76 119
Всього фінансової кредиторської заборгованості	244 362	246 612

Справедлива вартість кредиторської заборгованості за основною діяльністю та іншої кредиторської заборгованості приблизно дорівнює її балансовій вартості.

14. Дохід від реалізації

Компанія отримує виручку реалізації за такими географічними регіонами:

	2022 рік	2021 рік
Внутрішній ринок	501 726	1 917 697
- Експорт	71 526	370 287
Всього доходів від реалізації	573 252	2 287 984

Аналіз реалізації за видами продукції:

	2022 рік	2021 рік
Реалізація товарів:		
- Томатна паста і помічники в кулінарії	148 828	447 874
- Майонез	126 722	582 527
- Макаронні вироби	98 325	246 359
- Пряні соуси	84 830	403 961
- Кетчуп	76 161	490 589
- Інше (маргарин, тощо)	38 386	116 674
Всього доходів від реалізації	573 252	2 287 984

Момент визнання виручки (окремо за кожним джерелом) наведено далі:

<i>У тисячах гривень</i>	2022 рік	2021 рік
У певний момент часу	573 252	2 287 984
Протягом періоду	-	-
Всього доходів від реалізації	573 252	2 287 984

15. Види витрат

Собівартість реалізованої продукції

	2022 рік	2021 рік
Вартість перепроданих товарів	144 255	134 295
Сировина та матеріали	131 320	913 943
Тара і тарні матеріали	65 043	395 076
Витрати на виплати працівникам та пов'язані податки	72 601	172 520
Витрати на енергоносії	25 413	69 261
Амортизація	8 254	39 436
Ремонт та обслуговування	5 733	32 309
Інші загальновиробничі витрати	4 196	26 309
Всього собівартості реалізованої продукції	456 815	1 783 149

Сума Витрат на виплати працівникам та пов'язані податки включає оплати, що виплачувалися Компанією виробничим працівникам в період окупації заводу з лютого 2022 року (Примітка 2).

Загальні та адміністративні витрати

	2022 рік	2021 рік
Витрати на виплати працівникам та пов'язані податки	33 115	40 425
Амортизація	6 063	11 898
Консультаційні та інші професійні послуги	9 015	13 117
Інші витрати	2 442	9 229
Всього загальних та адміністративних витрат	50 635	74 669

Витрати на реалізацію та маркетинг

	2022 рік	2021 рік
Витрати на виплати працівникам та пов'язані податки	45 398	81 438
Транспортні послуги	32 992	137 293
Реклама, просування на ринку та інші маркетингові витрати	8 101	69 172
Амортизація	4 429	5 812
Інші витрати	3 334	14 892
Консультаційні та інші професійні послуги	2 678	3 617
Всього витрат на реалізацію та маркетинг	96 932	312 224

16. Інші операційні доходи та витрати

	2022 рік	2021 рік
Знецінення / (сторнування знецінення) дебіторської заборгованості за основною діяльністю, іншої дебіторської заборгованості та передоплат, чиста сума	43 723	1 802
Витрати на благодійність	2 936	-
Втрати від псування майна	1 979	8 517
Амортизація	1 145	15 198
Списаний невідшкодовуваний ПДВ	-	5 853
Процесний брак	82	2 794
Інші операційні витрати	8 162	10 197
Всього інших операційних витрат	58 027	44 361

Знецінення дебіторської заборгованості за основною діяльністю, іншої дебіторської заборгованості та передоплат у складі інших операційних витрат за 2022 включає 9 527 тисяч гривень очікуваних кредитних збитків за торгівельною та іншою дебіторською заборгованістю, що представляє собою фінансові інструменти, а решта відноситься до знецінення виданих авансів.

16. Інші операційні доходи та витрати (продовження)

Амортизація у складі інших операційних витрат за 2022 рік у сумі 1 145 тисяч гривень являє собою амортизацію виробничих основних засобів, що перебували у стані простою (2021: 15 198 тисяч гривень).

	2022 рік	2021 рік
Інші доходи (різні платежі отримані під час окупації)	72 931	-
Отримані штрафи, пені та неустойки	8 850	225
Доходи від списання кредиторської заборгованості	4 988	1 977
Прибутки мінус збитки від реалізації інших ТМЦ	4 507	356
Прибутки мінус збитки від реалізації інших послуг	1 210	1 653
Прибутки мінус збитки від вибуття основних засобів	886	1 706
Надлишки ТМЦ	870	3 513
Списаний невідшкодовуваний ПДВ	338	-
Інші операційні доходи	392	451
Всього інших операційних доходів	94 972	9 881

Протягом періоду окупації та до тимчасової втрати контролю над заводом у Каховці Компанія продовжувала отримувати різні платежі на свої українські банківські рахунки, щодо яких немає документального зв'язку з відвантаженням товарів чи іншими операціями, і тому визнала відповідне зобов'язання. Станом на 31 грудня 2022 року, Компанія не отримувала претензій чи вимог оплати від контрагентів щодо цих зобов'язань, і керівництво припинило визнання цієї кредиторської заборгованості, оскільки не очікує жодних претензій та вимог оплати і у майбутньому. В результаті 72 931 тисяч гривень було визнано в складі Інших доходів після припинення визнання кредиторської заборгованості.

17. Витрати на знецінення матеріальних активів, що стосуються війни

Як зазначено в примітці 2, місто Каховка, де знаходяться власні виробничі потужності Компанії, опинилася в окупації та з червня 2022 року Компанія тимчасово втратила над ними контроль. Відносно матеріальних активів, що залишилися на окупованій території Компанія нарахувала 100% резервів під знецінення основних засобів та товарно-матеріальних запасів.

	2022 рік	2021 рік
Знецінення запасів (Примітка 8)	424 214	-
Знецінення основних засобів (Примітка 7)	462 224	-
Всього витрат на знецінення матеріальних активів, що стосуються війни	886 438	-

18. Фінансові (доходи)/витрати

	2022 рік	2021 рік
Процентні доходи	(267)	(47)
Всього фінансові доходи	(267)	(47)
Процентні витрати:		
- позикові кошти	31 488	27 315
- оренда	3 439	4 329
Всього фінансові витрати	34 927	31 644
Всього фінансових витрат/(доходів)	34 660	31 597

19. Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток складаються з таких компонентів:

	2022 рік	2021 рік
Поточні витрати з податку на прибуток	-	-
Відстрочені податкові доходи	(167 683)	-
Відстрочені податкові витрати		10 696
Витрати з податку на прибуток за рік	(167 683)	10 696

19. Податок на прибуток (продовження)

Звірку між очікуваним та фактичним податком подано нижче:

		2022 рік	2021 рік
Збиток за МСФЗ до оподаткування		(932 046)	54 683
Теоретичні податкові (доходи)/витрати за передбаченою законом ставкою 18%		(167 768)	9 843
Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування		85	853
(Доходи)/витрати з податку на прибуток за рік		(167 683)	10 696
	31 грудня 2021 р.	Віднесено/ (кредитовано) на прибуток чи збиток	31 грудня 2022р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування			
Знецінення дебіторської заборгованості та передоплат	715	7 835	8 550
Нараховані витрати на реалізацію та маркетинг	6 327	(4 406)	1 921
Оцінка товарно-матеріальних запасів	3 704	76 547	80 251
Перенесені податкові збитки	19 965	5 028	24 993
Валовий відстрочений податковий актив	30 711	85 004	115 715
	31 грудня 2021 р.	Віднесено/ (кредитовано) на прибуток чи збиток	31 грудня 2022р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування			
Податкові різниці стосовно основних засобів	(45 001)	82 679	37 678
Валове відстрочене податкове зобов'язання	(45 001)	82 679	37 678
Чистий відстрочений податковий актив	-	167 683	153 393
Чистий відстрочені податкові зобов'язання	(14 290)	14 290	-
	31 грудня 2020 р.	Віднесено/ (кредитовано) на прибуток чи збиток	31 грудня 2021р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування			
Знецінення дебіторської заборгованості та передоплат	609	106	715
Нараховані витрати на реалізацію та маркетинг	5 305	1 022	6 327
Оцінка товарно-матеріальних запасів	3 390	314	3 704
Перенесені податкові збитки	39 941	(19 976)	19 965
Валовий відстрочений податковий актив	49 245	(18 534)	30 711

19. Податок на прибуток (продовження)

	<u>31 грудня</u> <u>2020 р.</u>	<u>Віднесено/</u> <u>(кредитовано) на</u> <u>прибуток чи збиток</u>	<u>31 грудня</u> <u>2021р.</u>
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування			
Податкові різниці стосовно основних засобів	(52 839)	7 838	(45 001)
Валове відстрочене податкове зобов'язання	(52 839)	7 838	(45 001)
Чистий відстрочений податковий актив	-	-	-
Чистий відстрочені податкові зобов'язання	(3 594)	(10 696)	(14 290)

У 2022 році виникли суттєві тимчасові різниці на знеціненні основних засобів та товарно-матеріальних цінностей, що опинилися на окупованій території (Примітка 2 та 17), які можливо буде використати та поставити на зменшення оподаткованого прибутку після проведення інвентаризації або іншого документального підтвердження що ці активи втрачені або зіпсовані.

Виходячи з прогнозованих результатів роботи на 2023-2024 роки керівництво вважає ймовірним, що тимчасові різниці, що зменшують суму оподаткування, які виникли щодо перенесених податкових збитків, будуть використані (Примітка 4).

20. Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики

Умовні податкові зобов'язання. Податкове законодавство України, яке є чинним або по суті набуло чинності станом на кінець звітного періоду, припускає можливість різних тлумачень при застосуванні до операцій та діяльності Компанії. У зв'язку з цим податкові позиції, визначені керівництвом, та офіційна документація, що обґрунтовує податкові позиції, можуть бути оскаржені податковими органами. Українське податкове адміністрування поступово посилюється, у тому числі підвищується ризик перевірок операцій, які не мають чіткої фінансово-господарської мети або виконаних за участю контрагентів, які не дотримуються вимог податкового законодавства. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після року, в якому було прийнято рішення про проведення перевірки. За певних обставин перевірка може охоплювати більш тривалі періоди.

Українське законодавство з трансфертного ціноутворення у більшості аспектів відповідає міжнародним принципам трансфертного ціноутворення, розробленим Організацією Економічного Співробітництва та Розвитку (ОЕСР), з деякими особливостями. Законодавство з трансфертного ціноутворення дозволяє податковим органам здійснювати донарахування за контрольованими операціями (операціями між пов'язаними сторонами та деякими операціями з непов'язаними сторонами), якщо ці операції проводяться не на ринкових умовах. Керівництво запровадило процедури внутрішнього контролю для забезпечення дотримання вимог цього законодавства у сфері трансфертного ціноутворення.

Керівництво вважає, що Компанія дотримується всіх вимог трансфертного ціноутворення. Враховуючи, що практика впровадження нових правил трансфертного ціноутворення в Україні ще не встановлена, вплив оскаржень з боку відповідних органів щодо трансфертного ціноутворення Компанії не може бути надійно оцінений. Керівництво має намір активно відстоювати податкові позиції та тлумачення, застосовані при визначенні суми податків, визнаних у цій фінансовій звітності, у разі їх оскарження відповідними органами.

Зміни податкового законодавства, які набули чинності з 1 січня 2022 року. 23 травня 2020 року були прийняті зміни до Податкового кодексу України згідно з Законом № 466-IX. Серед інших змін, введених Законом, витрати на сплату штрафів та пені за несвоєчасну сплату, нарахованих державними органами, більше не підлягають віднесенню на витрати для цілей податку на прибуток. Відповідно до принципів Податкового кодексу, зміни до будь-яких елементів податків та зборів мають прийматися принаймні за 6 місяців до бюджетного періоду, в якому вони відбуваються. Оскільки в Україні бюджетний період починається з початку року, керівництво вважає, що нові зміни мають застосовуватися не раніше 1 січня 2021 року. Інші зміни до Податкового кодексу, прийняті у 2021 році, не мають значного впливу на цю фінансову звітність.

20. Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики

15 березня 2022 року Верховна Рада України прийняла ряд змін податкового законодавства до закінчення воєнного стану, що являє собою подію після закінчення звітного періоду та не має впливу на цю фінансову звітність (Примітка 2).

Гарантії. Гарантії - це безвідкличні зобов'язання Групи щодо оплати у разі невиконання іншою стороною своїх зобов'язань.

У 2020 році Група уклала договір поруки, щоб гарантувати запозичення пов'язаної сторони з ING BANK NV і NEDERLANDSE FINANCIERINGS-MAATSCHAPPIJ VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN NV, який був використаний для придбання Компанії. Сума цієї гарантії, яка спільно надана декількома поручителями, станом на 31 грудня 2022 року дорівнює несплаченій сумі основної суми та відсотків за гарантованими позиками та становить 46 054 тисяч доларів США (1 684 140 тис. грн.), тоді як номінальна сума гарантії становила 50 000 тисяч доларів США (1 828 430 тис. грн.). Станом на 31 грудня 2021 року номінальна сума становила 50 000 тисяч доларів США. Війна та інші події 2022 року підвищили кредитний ризик пов'язаної сторони та спричинили події, внаслідок яких кредитори мають право вимагати від пов'язаної сторони погашення заборгованості, а в разі невиконання – подальше виконання гарантії Компанії. Станом на дату випуску цієї фінансової звітності, не було жодних запитів щодо прискорення погашення позик або виконання гарантії, виданої Компанією. Керівництво Компанії спільно з керівництвом пов'язаної особи ініціювали перегляд умов цього зобов'язання, однак результати переговорів ще не фіналізовані. Також пов'язана сторона здійснила погашення за позиками згідно з узгодженим графіком. Станом на 31 грудня 2022 року ймовірність виплати за гарантією, а отже, справедлива вартість гарантії та очікувані кредитні збитки не можуть бути достовірно оцінені та не були визнані у фінансовій звітності.

Судові процеси. У ході нормального ведення бізнесу Компанія час від часу одержує претензії. Виходячи з власної оцінки, а також внутрішніх та зовнішніх професійних консультацій, керівництво вважає, що Компанія не зазнає суттєвих збитків у результаті судових позовів, що перевищували б резерви, створені у цій фінансовій звітності.

Питання, пов'язані з охороною довкілля. Система заходів із дотримання природоохоронного законодавства в Україні знаходиться на етапі розвитку, і позиція органів влади щодо його виконання постійно переглядається. Компанія періодично оцінює свої зобов'язання згідно з природоохоронним законодавством. У випадку виникнення зобов'язань, вони визнаються у фінансовій звітності у тому періоді, в якому вони виникли. За існуючого порядку, який забезпечує дотримання вимог чинного законодавства, керівництво вважає, що суттєвих зобов'язань внаслідок забруднення навколишнього середовища не існує.

Страхові поліси. Страхова галузь України знаходиться на етапі розвитку, і численні форми страхового захисту, які розповсюджені в інших країнах, наразі недоступні. Компанія не має повного страхового покриття всіх майнових ризиків за виробничими активами, а також страхового покриття щодо майнової відповідальності перед третіми особами або у зв'язку із заподіянням шкоди довкіллю, що виникає внаслідок позаштатних ситуацій на об'єктах, які знаходяться у власності Компанії, або в результаті операцій, які стосуються Компанії. Поки Компанія не одержить належного страхового покриття, існує ризик того, що втрата чи знищення певних активів може негативно вплинути на її діяльність.

21. Управління фінансовими ризиками

Фактори фінансового ризику. У ході своєї діяльності Компанія наражається на численні фінансові ризики, серед яких ринковий ризик (у тому числі валютний ризик та ризик грошових потоків процентної ставки), кредитний ризик та ризик ліквідності. Загальна програма управління ризиками у Компанії враховує непередбачуваність фінансових ризиків та спрямована на зведення до мінімуму потенційного негативного впливу цих ризиків на фінансові результати Компанії. Компанія не застосовує похідні фінансові інструменти для хеджування певних ризиків, оскільки ризик таких інструментів в Україні не розвинений.

Політика управління ризиками спрямована на виявлення та аналіз ризиків, які можуть мати вплив на Компанію та її діяльність, визначення прийнятних рівнів ризику та механізмів контролю, моніторинг ризиків та управління ризиками у заданому діапазоні. Для визначення величини та впливу ризиків Компанія застосовує експертні знання відповідних менеджерів, відповідальних за специфічні бізнес-процеси. При оцінці ризику менеджмент визначає вірогідність та величину ризику та як він може потенційно вплинути на Компанію, як у кількісних, так і у якісних показниках. Управління фінансовими ризиками Компанії здійснюється її фінансовим департаментом та казначейством.

21. Управління фінансовими ризиками (продовження)

За оцінкою керівництва, Компанія переважно наражається на кредитний ризик, що виникає у зв'язку із заборгованістю клієнтів та коштами в банках, валютний ризик, що виникає у зв'язку із кредиторською заборгованістю за основною діяльністю та іншою кредиторською заборгованістю в іноземній валюті, та ризик грошових потоків процентної ставки, пов'язаний з позиковими коштами з плаваючою процентною ставкою.

(а) Ринковий ризик

(i) Валютний ризик

Компанія працює з іноземними клієнтами та постачальниками і наражається на валютний ризик внаслідок застосування різних валют, в яких здійснюються операції, переважно у доларах США. Валютний ризик виникає, коли майбутні комерційні операції або визнані активи чи зобов'язання деноміновані у валюті, відмінній від функціональної валюти компанії. Основним інструментом, який застосовує Компанія для мінімізації валютного ризику, на який вона наражається, є скорочення чистої монетарної позиції (що розраховується як різниця між сумами дебіторської та кредиторської заборгованості) у тій чи іншій валюті.

Компанія піддається постійному впливу валютного ризику оскільки здійснює операції в іноземній валюті. Це збільшує її потенційні збитки від курсових різниць. Проте, керівництво Компанії здійснює оперативний моніторинг руху валютних котирувань і вживає заходів щодо мінімізації втрат внаслідок коливань іноземній валюті.

Компанія здійснює діяльність переважно у таких валютах: гривня, долар США, євро та російський рубль. Офіційний курс гривні, встановлений Національним банком України ("НБУ") на визначені дати, був таким:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Долар США	36,5686	27,2782
Євро	38,9510	30,9226
Російський рубль	0,5071	0,364

Деноміновані в іноземній валюті грошові кошти та їхні еквіваленти, а також дебіторська та кредиторська заборгованість наражають Компанію на валютний ризик. Компанія не здійснювала операцій з метою хеджування цих валютних ризиків.

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Компанії станом на кінець звітного періоду:

У тисячах гривень	На 31 грудня 2022 р.			На 31 грудня 2021 р.		
	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Чиста позиція	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Чиста позиція
Долари США	7 726	(94 741)	(87 015)	31 523	(71 158)	(39 635)
Євро	8 931	(96 780)	(87 849)	57 262	(76 119)	(18 857)
Всього	16 657	(191 521)	(174 864)	88 785	(147 277)	(58 492)

Нижче в таблиці показано зміну чистого прибутку чи збитку внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют по відношенню до функціональної валюти Компанії, що використовувались на кінець звітного періоду, при незмінності всіх інших змінних характеристик:

21. Управління фінансовими ризиками (продовження)

<i>У тисячах гривень</i>	На 31 грудня 2022 р.	На 31 грудня 2021 р.
	Вплив на прибуток чи збиток	Вплив на прибуток чи збиток
Зміцнення долара США на 10%	(8 701)	(3 963)
Послаблення долара США на 10%	8 701	3 963
Зміцнення євро на 10%	(8 785)	(1 885)
Послаблення євро на 10%	8 785	1 885
Всього	-	-

Ризик був розрахований лише для монетарних залишків у валютах, інших ніж функціональна валюта Компанії.

(ii) Ризик грошових потоків та справедливої вартості процентної ставки

Оскільки Компанія не має значних процентних активів, доходи та грошові потоки Компанії від основної діяльності переважно не залежать від змін ринкових процентних ставок.

Позикові кошти, залучені за плаваючою процентною ставкою, призводять до виникнення у Компанії ризику грошових потоків. Позикові кошти, залучені під фіксовану ставку, наражають Компанію на ризик справедливої вартості процентної ставки. Станом на 31 грудня 2022 року Компанія не мала позикових коштів, наданих за плаваючою процентною ставкою (на 31 грудня 2021 року - Компанія не мала позикових коштів, наданих за плаваючою процентною ставкою). Політика Компанія передбачає залучення позикових коштів за найнижчою процентною ставкою, яку можна отримати у поточних ринкових умовах. У керівництва немає офіційної політики визначення того, скільки кредитів Компанії повинно бути з фіксованою чи з плаваючою процентною ставкою.

Проте в момент залучення нового кредиту керівництво застосовує професійні судження, щоб вирішити, яка процентна ставка – фіксована чи плаваюча – буде, на думку керівництва, найбільш сприятливою для Компанії протягом передбачуваного періоду до строку погашення.

Моніторинг підвищення ринкових процентних ставок здійснює Казначейство Компанії. Казначейство відповідає за планування структури фінансування (співвідношення позикових та власних коштів) та за діяльність із залучення позикових коштів. Основною вимогою до структури фінансування є скорочення витрати на позикові кошти та підвищення ефективності позикових коштів.

(б) Кредитний ризик

Компанія наражається на кредитний ризик, який виникає тоді, коли інша сторона договору виявиться неспроможною повністю виконати свої зобов'язання при настанні терміну їх погашення. Кредитний ризик виникає у зв'язку з поточними рахунками у банках, короткостроковими банківськими депозитами та операціями з контрагентами, включаючи непогашену дебіторську заборгованість та зобов'язання за операціями. Максимальний кредитний ризик Компанії обмежується чистою вартістю фінансових активів в звіті про фінансовий стан. Компанія не є схильною до впливу суттєвих кредитних ризиків щодо грошових коштів, оскільки вона обслуговується банком з доброю репутацією.

Управління кредитним ризиком. Ліміти. Кредитний ризик є одним з найбільш суттєвих ризиків для бізнесу Компанії, тому керівництво приділяє особливу увагу управлінню кредитним ризиком. Політика Компанії передбачає аналіз кожного нового клієнта протягом трьох місяців (ці три місяці продукція відпускається клієнту лише на умовах передоплати), по закінченні яких цій компанії можуть надаватися стандартні умови постачання з відстрочкою оплати.

Компанія вимагає передоплату за придбану продукцію від усіх клієнтів з кредитним рейтингом нижче встановленого Компанією мінімального значення.

21. Управління фінансовими ризиками (продовження)

Система класифікації кредитного ризику. Для оцінки кредитного ризику та класифікації фінансових інструментів за сумою кредитного ризику Компанія використовує підхід, який базується на оцінці категорій ризику зовнішніми міжнародними рейтинговими агентствами (Standard & Poor's [S&P], Fitch, Moody's). Ці рейтинги знаходяться у відкритому доступі. Зовнішні кредитні рейтинги порівнюються за єдиною внутрішньою шкалою з визначеним діапазоном ймовірностей настання дефолту, як зазначено в таблиці нижче:

Категорія кредитного ризику за єдиною шкалою	Відповідні рейтинги зовнішніх міжнародних рейтингових агентств (Moody's)	Відповідний інтервал імовірності дефолту
Відмінно	від AAA до Ba1	0,01%– 0,5%
Добре	від Ba2 до B1	0,51%– 3%
Задовільно	B2, B3	3%– 10%
Потребує спеціального моніторингу	від Caа до Ca3	10%– 99,9%
Дефолт	від C3 до C	100%

Кожній категорії кредитного ризику за єдиною шкалою присвоюється певний рівень платоспроможності, а саме:

- Відмінно – висока кредитна якість із низьким очікуваним кредитним ризиком.
- Добре – достатня кредитна якість із середнім кредитним ризиком.
- Задовільно – середня кредитна якість із задовільним кредитним ризиком.
- Потребує спеціального моніторингу – механізми кредитування, що потребують більш ретельного моніторингу й відновлювального управління.
- Дефолт – механізми кредитування, за якими настав дефолт.

Рейтингові моделі регулярно переглядаються, проходять бек-тестування на основі фактичних даних про дефолти та оновлюються в разі необхідності.

Казначейство Компанії координує процес розміщення коштів та вибору фінансових установ Компанією та відповідає за централізований контроль лімітів та умов розміщення коштів у кожній фінансовій установі.

Далі наведено аналіз кредитної якості грошових коштів та їх еквівалентів станом на 31 грудня на основі рейтингів Moody's:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
- Рейтинг B2/B2	-	375
- Рейтинг Caа2/Cаа2	64	-
- Без рейтингу	14 824	52 843
Всього	14 888	53 218

Оцінка очікуваних кредитних збитків. Для оцінювання очікуваних кредитних збитків за торговельною дебіторською заборгованістю Компанія застосовує таку матрицю забезпечення (резервування).

Оцінка наявності чи відсутності значного підвищення кредитного ризику з моменту первісного визнання здійснюється на індивідуальній основі. Як і в будь-яких економічних прогнозах, припущення та ймовірність їх реалізації неминуче пов'язані з високим рівнем невизначеності, отже, фактичні результати можуть істотно відрізнятись від прогнозних.

Компанія проводить регулярний аналіз своєї методології та припущень для зменшення розбіжностей між оцінками та фактичними кредитними збитками.

21. Управління фінансовими ризиками (продовження)

Станом на 31 грудня 2022 року загальна сукупна сума дебіторської заборгованості за основною діяльністю від 10 найбільших клієнтів Компанії з кредитною історією понад три роки, що здійснюють діяльність в Україні, становила 98 295 тисяч гривень або 76,3% (на 31 грудня 2021 10 Компаній, 348 669 тисяч гривень або 83,9%) від загальної суми дебіторської заборгованості за основною діяльністю.

(в) Ризик ліквідності

Процес управління ліквідністю Компанії спрямований на підтримання достатнього резерву ліквідності, щоб мати змогу здійснювати виплати за зобов'язаннями при настанні їх строку у стандартних та складних умовах, у той же час уникаючи надлишкових збитків та загроз репутації Компанії.

Управління ліквідністю здійснюється на основі короткострокових (до 1 року) та довгострокових (від 1 до 5 років) звітів про ліквідність (Прогноз ліквідності). За цю функцію відповідає Казначейство Компанії. Казначейство збирає дані у кожного департаменту Компанії з метою планування виконання зобов'язань.

У поданій нижче таблиці показано фінансові зобов'язання Компанії за визначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами. Суми, що погашаються протягом 12 місяців, показані за балансовою вартістю, оскільки вплив дисконтування є незначним.

	До 1 року	Від 1 до 2 років	Від 2 до 5 років	Більше 5 років
На 31 грудня 2022 р.				
Позикові кошти	532 621	-	-	-
Фінансова кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	257 555	-	-	-
Зобов'язання з оренди	2 095	12 264	-	-
Гарантії (Примітка 20)	1 684 140	-	-	-
	До 1 року	Від 1 до 2 років	Від 2 до 5 років	Більше 5 років
На 31 грудня 2021 р.				
Позикові кошти	807 293	-	-	-
Фінансова кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	251 850	-	-	-
Зобов'язання з оренди	8 907	15 413	-	-
Гарантії (Примітка 20)	436 997	552 301	546 491	135 000

Інформацію про фінансові показники за позиковими коштами наведено у Примітці 13.

22. Визначення справедливої вартості

Справедлива вартість – це сума, на яку можна обміняти фінансовий інструмент при здійсненні поточної операції між двома зацікавленими непов'язаними сторонами, за винятком випадків вимушеного продажу або ліквідації фінансового інструменту. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є котирування фінансового інструменту на активному ринку.

22. Визначення справедливої вартості (продовження)

Оціночна справедлива вартість фінансових інструментів визначалася Компанією із використанням наявної ринкової інформації, якщо така існує, та відповідних методик оцінки. Однак для інтерпретації ринкової інформації з метою визначення оціночної справедливої вартості необхідні суб'єктивні судження.

Україна демонструє ознаки ринку, що розвивається, а економічні умови й надалі обмежують рівень активності фінансових ринків. Ринкові котирування можуть бути застарілими або відображати операції продажу за вимушено низькою ціною, тому вони можуть не відображати справедливую вартість фінансових інструментів. Для визначення справедливої вартості фінансових інструментів керівництво застосувало всю наявну ринкову інформацію.

Фінансові активи, обліковані за амортизованою вартістю. Справедливою вартістю інструментів, які мають плаваючу процентну ставку, як правило, є їхня балансова вартість.

Розрахункова справедлива вартість інструментів, які розміщуються за фіксованою процентною ставкою, базується на розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоках, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк, який залишився до погашення. Ставки дисконтування, що використовуються, залежать від кредитного ризику контрагента.

Зобов'язання, обліковані за амортизованою вартістю. Справедлива вартість зобов'язань базується на ринковій ціні, за наявності. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою та визначеним строком погашення, які не мають визначеної ринкової ціни, базується на очікуваних грошових потоках, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився. Справедлива вартість зобов'язань, що погашаються за вимогою або після завчасного повідомлення («зобов'язання, що погашаються за вимогою»), розраховується як сума до погашення за вимогою, дисконтована з першої дати подання вимоги про погашення зобов'язання.

23. Управління капіталом

Мета Компанії при управлінні капіталом полягає у забезпеченні подальшої роботи Компанії як безперервно діючого підприємства, щоб приносити прибуток акціонерам та вигоди іншим зацікавленим сторонам, а також підтримувати оптимальну структуру капіталу для зменшення його вартості.

Компанія контролює капітал на основі співвідношення позикових та власних коштів. Це співвідношення розраховується як чиста сума боргу, поділена на загальну суму капіталу. Чиста сума боргу розраховується як загальна сума позикових коштів та інших зобов'язань мінус грошові кошти та їх еквіваленти.

Загальна сума капіталу розраховується як власний капітал, показаний у звіті про фінансовий стан, плюс чиста сума боргу. Конкретне цільове значення співвідношення власних та позикових коштів керівництвом Компанії не встановлене.

Співвідношення власних та позикових коштів Компанії станом на 31 грудня 2022 року, 31 грудня 2021 року було таким:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Загальна сума позикових коштів (Примітка 12)	546 980	831 613
Мінус: грошові кошти та їх еквіваленти (Примітка 10)	(14 899)	(53 221)
Чистий борг	532 081	778 392
Власний капітал	317 376	447 440
Всього капіталу	849 457	1 225 832
Співвідношення власних та позикових коштів	63%	63%

24. Події після закінчення звітного періоду

Гарантії та фінансові допомоги

Протягом семи місяців 2023 року пов'язаною стороною було здійснено погашення заборгованості по її кредиту з ING BANK N.V. та NEDERLANDSE FINANCIERINGS-MAATSCHAPPIJ VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN N.V. Внаслідок цього, фактична сума гарантії Компанії станом на 31 липня 2023 року становить 974 645 тисяч гривень.

В 2023 році Компанія отримувала та виплачувала безвідсоткові фінансові допомоги від пов'язаних сторін, а саме ТОВ "ДЕЛЬТА ВІЛМАР УКРАЇНА", ТОВ "Катеринопольський агропродукт".

Війна в Україні

Як описано у Примітці 2 та Примітці 4, 24 лютого 2022 року Російська Федерація розпочала повномасштабне воєнне вторгнення в Україну.

Негайно після цього Указом Президента України, який ухвалила Верховна Рада України, було введено воєнний стан та відповідні тимчасові обмеження, які впливають на економічні умови. Внаслідок воєнних дій окремі території Харківської, Чернігівської, Сумської, Одеської, Миколаївської та Херсонської областей були окуповані. Наразі північні області України (Київська, Чернігівська, Сумська та Харківська області) звільнені Збройними силами України.

Станом на дату випуску цієї фінансової звітності власні виробничі потужності Компанії знаходяться на тимчасово окупованих територіях, на яких її діяльність призупинена.

Проте, Компанія продовжує здійснювати діяльність за межами окупованих територій. Офісний персонал переважно працює у дистанційному режимі, а виробничий персонал тимчасово припинив виконувати свої обов'язки на окупованих територіях.

Як описано у Примітці 2 та Примітці 4, воєнні дії, які відбувалися після звітної дати, створили суттєву невизначеність для Компанії у майбутньому, включаючи ризик пошкодження активів і втрати основних засобів і запасів у результаті їх фізичної втрати внаслідок воєнних дій або вилучення на воєнні потреби відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану». Вплив подальшого ходу воєнних дій на бізнес Компанії повною мірою невідомий, але його масштаб може бути значним.

Податкове законодавство

15 березня 2022 року Верховна Рада України прийняла ряд змін до податкового законодавства до закінчення воєнного стану, що являє собою подію після закінчення звітного періоду, яка не потребує коригування окремої фінансової звітності та не має впливу на цю фінансову звітність (Примітка 2).

Юридичні справи

В 2023 році Компанія задовільнила позов контрагента по стягненню заборгованості на суму 1 858 тисяч гривень.